

- Openbare versie -

Tariefbesluit ontbundelde glastoegang (FttH) 2012

- Ontwerpbesluit ten behoeve van nationale consultatie -

Den Haag, 7 december 2012

OPTA/AM/2012/203073

12.0090.23

De consultatie van dit ontwerpbesluit eindigt 25 januari 2013.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Juridisch kader	4
3	Proces	5
4	Rendementstoets	6
4.1	Vaststelling actuele IRR	7
4.2	Schatting van de all-risk WACC	8
4.3	Vergelijking IRR met all-risk WACC	9
5	Vaststelling tariefplafonds	9
5.1	Glasaansluiting, colocatie, backhaul en aansluitbijdrage Area PoP	10
5.2	(De)patching en telco-telco migratie.....	13
5.3	Nieuwe diensten	17
6	Dictum	26
	Bijlage 1: Tariefplafonds ontbundelde toegang (FttH)	29
B1.1	Ontbundelde toegang (FttH), colocatie en backhaul.....	29
B1.2	(De)patching, telco-telco migratie, aansluitbijdrage en nieuwe diensten.....	31
	Bijlage 2: Netwerkarchitectuur & kosten	33
B2.1	Netwerkarchitectuur Reggefiber.....	33
B2.2	Dienstbeschrijvingen	34
B2.1	Kostensoorten	36

Openbare versie

Dit is de openbare versie van het Tariefbesluit ontbundelde glastoegang (FttH) 2012. Vertrouwelijke passages zijn als volgt afgeschermd: **[vertrouwelijk]**.

1 Inleiding

1. In het Besluit Marktanalyse Ontbundelde toegang van 29 december 2011 (hierna: Marktanalysebesluit ULL)¹ heeft het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (hierna: het college) KPN N.V., haar groepsmaatschappijen als bedoeld in artikel 24b Boek 2 Burgerlijk Wetboek, alsmede Reggefiber Group B.V. (hierna: Reggefiber), waarin KPN N.V. gezamenlijke zeggenschap heeft (hierna: KPN), voor zover zij actief zijn als aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken, bijbehorende faciliteiten of elektronische communicatiediensten op de markt voor ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk, aangewezen als onderneming bedoeld in artikel 6a.2, eerste lid, van de Tw.
2. Vervolgens is op KPN, conform het Marktanalysebesluit ULL, onder andere de verplichting tot kostenoriëntatie van toepassing zoals die is beschreven in de Beleidsregels Tariefregulering voor ontbundelde glastoegang van het college die op 19 december 2008 zijn gepubliceerd (hierna: Beleidsregels ontbundelde glastoegang).² Deze verplichting tot kostenoriëntatie geldt voor de tarieven voor ontbundelde toegang tot glazen aansluitnetwerken die te typeren zijn als Fiber-to-the-Home-netwerken (hierna: FttH).³ Deze FttH-netwerken worden aangelegd en geëxploiteerd door Reggefiber, de gemeenschappelijke onderneming die daartoe door KPN en Reggefiber B.V.⁴ is opgericht.
3. Op 10 december 2012 is het 'Besluit tot wijziging van het Marktanalysebesluit Ontbundelde toegang'⁵ (hierna: Wijzigingsbesluit ULL) gepubliceerd. Met deze wijziging is met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012 onder andere de juridische basis voor het nemen van onderhavig besluit gecreëerd.
4. In dit Tariefbesluit Ontbundelde glastoegang (FttH) (hierna: Tariefbesluit FttH 2012) werkt het college de tariefverplichting uit. Het onderhavige tariefbesluit bevat de vaststelling van de gereguleerde tariefplafonds van Reggefiber voor de reguleringsperiode die is gestart op 1 januari 2012. De geldigheid van het tariefbesluit eindigt op het moment dat de verplichtingen uit het Marktanalysebesluit ULL vervangen of ingetrokken worden. De uitwerking van de tariefverplichting vindt plaats met inachtneming van:
  - a. het bepaalde in de Beleidsregels ontbundelde glastoegang;
  - b. het Marktanalysebesluit ULL (als gewijzigd in het Wijzigingsbesluit ULL); en
  - c. de methodiek als weergegeven in het Tariefbesluit Ontbundelde glastoegang (FttH) van 25 juni 2009 (hierna: Tariefbesluit FttH 2009).⁶
5. Meer specifiek worden middels dit besluit de volgende onderdelen uitgewerkt:

---

¹ Met kenmerk: OPTA/AM/2011/202886.

² Met kenmerk: OPTA/AM/2008/202874.

³ FttH-netwerken impliceren de grootschalige aanleg van glazen aansluitnetwerken in gebieden die grotendeels bestaan uit residentiële gebruikers; zie in dit verband ook paragraaf 1.2.2 van de Beleidsregels.

⁴ Deze naam is in 2010 gewijzigd in Reggeborgh Glasvezel Investerings B.V.

⁵ Met kenmerk: OPTA/AM/2012/203090

⁶ Met kenmerk: OPTA/AM/2009/201367

- a. De rendementstoets;⁷
  - b. De herbeoordeling en vaststelling van de tariefplafonds voor de ontbundelde glasaansluiting, colocatie, backhaul, en de aansluitbijdrage per Area PoP;
  - c. De herbeoordeling en vaststelling van de tariefplafonds voor eenmalige diensten, en
  - d. De beoordeling en vaststelling van tariefplafonds voor nieuwe diensten.
6. De structuur van het Tariefbesluit FttH 2012 is als volgt. In hoofdstuk 2 wordt het juridische kader weergegeven en in hoofdstuk 3 wordt het proces van totstandkoming van onderhavig besluit besproken. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 de rendementstoets uitgevoerd. In hoofdstuk 5 beoordeelt het college het tariefvoorstel van Reggefiber en stelt hij de tarieven vanaf 1 januari 2012 vast. Ten slotte bevat hoofdstuk 6 het dictum. In bijlage 1 staan de tariefplafonds zoals die gelden vanaf 1 januari 2012. In bijlage 2 worden de netwerkarchitectuur, de diensten en de daarmee samenhangende kosten beschreven.
7. Dit besluit treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2012.

2 Juridisch kader

8. Op 19 december 2008 heeft het college de Beleidsregels ontbundelde glastoegang gepubliceerd. Deze zien op de uitgangspunten die van toepassing zijn bij de regulering van tarieven voor ontbundelde glastoegang (FttH).
9. In het Tariefbesluit FttH 2009 zijn de principes uit de Beleidsregels ontbundelde glastoegang, mede naar aanleiding van een tariefvoorstel van Reggefiber en na consultatie en notificatie, voor de reguleringsperiode 2009 tot en met 2011 uitgewerkt. Daarmee heeft het college een nadere invulling gegeven aan de in het Besluit Marktanalyse Ontbundelde toegang op wholesale niveau van 19 december 2008⁸ opgelegde tariefverplichting wat betreft FttH-netwerken.
10. De tariefregulering voor ontbundelde glastoegang (FttH) die middels dit tariefbesluit wordt ingevuld voor de reguleringsperiode vanaf 2012, is gebaseerd op de (tarief)verplichtingen die in het Marktanalysebesluit ULL, dictumonderdelen VI, XVIII en XXII, aan KPN en hiermee aan Reggefiber zijn opgelegd, en op de Beleidsregels ontbundelde glastoegang.
11. In dictumonderdeel VI van het Marktanalysebesluit ULL is vastgesteld dat KPN en daarmee Reggefiber, op grond van artikel 6a.2 juncto artikel 6a.6, eerste lid, van de Tw, dient te voldoen aan redelijke verzoeken tot ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk en bijbehorende faciliteiten. Deze verplichting heeft betrekking op ontbundelde toegang en ziet onder meer op ontbundelde glastoegang (ODF-access) FttH.
12. Dictumonderdeel XVIII van het Marktanalysebesluit ULL bepaalt dat het college, op grond van artikel 6a.2 juncto 6a.7 van de Tw, tariefregulering oplegt aan KPN en daarmee aan Reggefiber,

---

⁷ Conform paragraaf 3.3 van de Beleidsregels ontbundelde glastoegang.

⁸ Met kenmerk: OPTA/AM/2008/202719.

ten behoeve van het kunnen afnemen van toegangsdiensten en bijbehorende faciliteiten die behoren tot de markt voor ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk van KPN en hiermee van Reggefiber.

13. In randnummer 618 van het Marktanalysebesluit ULL is het college tot het oordeel gekomen dat de methodiek van tariefregulering voor ontbundelde glastoegang (FttH) zoals beschreven in het Tariefbesluit FttH 2009 en de Beleidsregels ontbundelde glastoegang een passende verplichting is die nog steeds geschikt en noodzakelijk is om het mededingingsprobleem van buitensporig hoge tarieven te voorkomen. In die Beleidsregels ontbundelde glastoegang en het Tariefbesluit FttH 2009 is een aantal relevante (tarief)principes door het college uitgewerkt. Het college hanteert deze principes in dit besluit. Voor een uitgebreide beschrijving van deze principes verwijst het college naar de Beleidsregels ontbundelde glastoegang en het Tariefbesluit FttH 2009.

14. Dictumonderdeel XXII van het Marktanalysebesluit ULL luidt na het Wijzigingsbesluit ULL als volgt:

“Voor ODF-access FttH is de verplichting tot kostenoriëntatie van toepassing zoals die is beschreven in de beleidsregels tariefregulering ontbundelde glastoegang van 19 december 2008 en wordt uitgewerkt in een Tariefbesluit Ontbundelde glastoegang (FttH). In dat tariefbesluit zullen in ieder geval een rendementstoets worden uitgevoerd en de tariefplafonds worden vastgesteld voor maandelijkse tarieven, eenmalige tarieven en nieuwe diensten.”

15. Dit tariefbesluit betreft het in dictumonderdeel XXII van het Marktanalysebesluit ULL bedoelde tariefbesluit.

3 Proces

16. Reggefiber heeft op 8 mei 2012 haar tariefvoorstel voor de maximaal te hanteren tarieven voor ontbundelde glastoegang (FttH) voor het jaar 2012 bij het college ingediend. Het tariefvoorstel van Reggefiber bestond uit de “Annex Tarieven bij ODF overeenkomst versie 2.3”⁹ zoals die ook te vinden is op de website van Reggefiber. Op verzoek van het college heeft Reggefiber een onderbouwing gegeven bij de voorgestelde tarieven. Tevens heeft Reggefiber een geactualiseerde versie van het DCF¹⁰ kostenmodel (hierna: kostenmodel 2012) bij het college ingediend. Reggefiber gebruikt dit kostenmodel om de interne rentevoet oftewel “internal rate of return” (hierna: IRR) te berekenen.

17. In de periode van april tot oktober 2012 heeft het college middels vragenbrieven, e-mailwisselingen en gesprekken aanvullende vragen gesteld aan Reggefiber aangaande de onderbouwing van het actuele businessmodel van Reggefiber en de voorgestelde maximaal te

---

⁹ www.eindelijkglasvezel.nl/tl_files/documents/Generiek%20ODF%20contract/Annex%20Tarieven%20bij%20ODF%20overeenkomst%20Reggefiber%20v2.3.pdf

¹⁰ DCF staat voor “Discounted Cash Flow”.

hanteren tarieven voor ontbundelde glastoegang (FttH).

18. Het college heeft over de beoordeling van de tarieven voor ontbundelde glastoegang (FttH) gecommuniceerd met marktpartijen via de Industry Group FttH (hierna: IG FttH). De bijeenkomst van deze IG FttH vond plaats op 9 mei 2012 en was open voor belanghebbende marktpartijen. Het doel van de IG FttH was ten eerste om gebruik te maken van de kennis en inzichten van belanghebbende marktpartijen en ten tweede om een zo groot mogelijke transparantie te verzekeren. Tijdens de bijeenkomst heeft het college de scope van onderhavig besluit en het proces toegelicht. Daarnaast hebben Reggefiber en twee andere marktpartijen¹¹ een presentatie gegeven waarin zij hun aandachtspunten en concrete klachten naar voren brachten. Het college heeft deze aandachtspunten meegenomen bij de beoordeling en vaststelling van de tarieven voor ontbundelde glastoegang (FttH) voor de reguleringsperiode vanaf 2012.
19. Reggefiber heeft tijdens de bijeenkomst van de IG FttH en vervolgens per brief¹² een aantal voorstellen gedaan om de door marktpartijen aangedragen klachten deels weg te nemen. Deze voorstellen zijn tussen 22 juni en 19 oktober 2012 in het zogenoemde ODF evolutieoverleg door Reggefiber verder uitgewerkt en tussen marktpartijen onderling besproken, waarbij medewerkers namens het college aanwezig waren. De (potentiële) ODF-afnemers aQuestora, GlasOperator, KPN, Solcon, Tele2 en Vodafone hebben voor 31 oktober 2012 een reactie gegeven op de uitgewerkte voorstellen van Reggefiber. Dit heeft er in geresulteerd dat Reggefiber op 9 november 2012 een aantal aanvullende tariefvoorstellen in concept heeft gedaan ter beoordeling aan het college, waaronder een tariefvoorstel voor 2013. Op 14 november heeft het college op dit voorstel van Reggefiber gereageerd waarna op 21 november 2012 Reggefiber een definitief tariefvoorstel voor 2013 heeft ingediend. In dit definitieve tariefvoorstel volgt Reggefiber de voorgestelde lijn vanaf 2012 ook voor 2013 en stelt een landelijk tarief voor ontbundelde glastoegang voor. Tevens stelt Reggefiber een bepaling voor de ontwikkeling van de tariefplafonds voor 2014 voor. Het college beoordeelt deze tariefvoorstellen in hoofdstuk 5 van het onderhavige besluit.
20. In de voorbereiding van het Tariefbesluit FttH 2012 volgt het college de uniforme openbare voorbereidingsprocedure conform hetgeen hierover is bepaald in artikel 6b.1 van de Tw. Het college zal het besluit ook Europees notificeren op grond van artikel 6b.2 van de Tw. Van het resultaat van de consultatie en notificatie zal door het college verslag worden gedaan in een aparte bijlage bij dit besluit (de nota van bevindingen).

4 Rendementstoets

21. Zoals in het Tariefbesluit FttH 2009 en in paragraaf 3.3.2 van de Beleidsregels ontbundelde glastoegang is aangegeven, controleert het college bij de start van elke nieuwe reguleringsperiode of het tariefplafond voor het maandelijks tarief voor ontbundelde toegang FttH nog effectief is om buitensporig hoge tarieven te voorkomen. Het college doet dit door de

---

¹¹ Dit betrof de partijen Glasoperator en Solcon.

¹² Brief Reggefiber, 24 mei 2012.

interne opbrengstvoet (hierna: IRR) van Reggefiber op dat moment te vergelijken met een dan geldend normrendement (hierna: all-risk WACC). Het college continueert deze werkwijze voor de reguleringsperiode vanaf 2012.

22. In de vaststelling van deze all-risk WACC betreft het college een opslag voor het zogenoemde 'glasrisico'¹³ alsmede een opslag voor asymmetrische risico's die eventueel worden veroorzaakt door regulering. Zodoende tracht het college de investeringsprikkel van marktpartijen niet te belemmeren of te beïnvloeden.
23. Als uit de beoordeling blijkt dat de IRR lager ligt dan de geldende all-risk WACC behoeft het tariefplafond geen aanpassing. Indien daarentegen de IRR hoger ligt dan de geldende all-risk WACC, wordt het tariefplafond door het college naar beneden aangepast om zodoende het risico op buitensporig hoge tarieven weg te nemen.

4.1 Vaststelling actuele IRR

24. Zoals reeds vermeld in randnummer 16, heeft Reggefiber ten behoeve van de rendementstoets een geactualiseerde versie van het DCF kostenmodel (kostenmodel 2012) bij het college ingediend. In deze geactualiseerde versie van het kostenmodel zijn, voor zover aan de orde, gerealiseerde waarden en aangepaste plannen en prognoses opgenomen. De aangepaste plannen en prognoses zijn gebaseerd op het meest recente businessplan van Reggefiber.
25. Het kostenmodel 2012 bevat drie soorten inputparameters, namelijk:
  - *Realisaties:*
De gerealiseerde cijfers zijn gebaseerd op vastleggingen in de boekhouding en de overige administratieve systemen van Reggefiber tot en met 2011. Deze cijfers zijn te beschouwen als zeker.
  - *Cijfers over reeds geplande of in uitvoering zijnde projecten:*
Omdat deze projecten al gedetailleerd zijn uitgewerkt en uitgebreid zijn doorgelicht ten behoeve van goedkeuring door de directie, de aandeelhouders en de financiers, zijn deze gegevens te beschouwen als relatief zeker.
  - *Cijfers over de businessplannen op de lange termijn:*
Deze cijfers zijn gebaseerd op de best beschikbare expert opinions. Dat wil zeggen gebaseerd op de plannen, de inschattingen en de verwachtingen van specialisten en de directie van Reggefiber. Deze cijfers omvatten de best beschikbare schattingen op dit moment en zijn derhalve niet als zeker te beschouwen.
26. Om de kwaliteit van het kostenmodel 2012 te waarborgen heeft accountantskantoor PwC in opdracht van Reggefiber een technische analyse en een analyse van de historische data uitgevoerd. Het doel van de technische analyse is om in het model de consistentie in het

---

¹³ Bij de bepaling van de tarieven wordt er rekening gehouden met het glasrisico. Dit is het systematische risico dat kan samenhangen met glasinvesteringen.

toepassen van formules en koppelingen tussen cellen te onderzoeken. De analyse van de historische data betreft het analyseren van de historische financiële data in het kostenmodel 2012 om te bezien of deze overeenkomen met de jaarrekeningen van Reggefiber. Reggefiber heeft de rapportage van PwC op 29 oktober 2012 bij het college ingediend. In de technische analyse heeft PwC inconsistente formules en koppelingen geïdentificeerd die vervolgens door Reggefiber nader verklaard en indien nodig aangepast zijn. Uit de beoordeling van de onderliggende historische data van PwC zijn geen significante bevindingen naar voren gekomen. Dit betekent dat het kostenmodel 2012 technisch correct is en correct aansluit op de geverifieerde historische financiële data van Reggefiber. Het college concludeert hieruit dat het kostenmodel 2012 van voldoende kwaliteit is om gebruikt te kunnen worden voor de bepaling van de huidige IRR van Reggefiber.

27. Ten behoeve van de beoordeling van het kostenmodel 2012 heeft Reggefiber eveneens een "letter of representation" aan het college overlegd. In deze "letter of representation", gedateerd 25 oktober 2012 en ondertekend door de directie van Reggefiber, stelt Reggefiber dat de ontwikkeling van de bezettingsgraad en de ontwikkeling van de landelijke penetratiegraad, met de huidige kennis van de markt, reële veronderstellingen zijn in het kostenmodel 2012.
28. Het college heeft het kostenmodel 2012 van Reggefiber beoordeeld. In deze beoordeling heeft het college, mede op basis van de bevindingen van PwC en met inachtneming van de "letter of representation", vastgesteld dat de inputs in het kostenmodel werkelijke realisaties tot en met 2011 zijn, respectievelijk redelijke daadwerkelijk verwachte waarden vanaf 2012.
29. Uit het kostenmodel 2012 blijkt dat de actuele IRR van Reggefiber gelijk is aan **[vertrouwelijk]**.

4.2 Schatting van de all-risk WACC

30. De all-risk WACC, zoals beschreven in paragraaf 3.3.2 van de Beleidsregels ontbundelde glastoegang, bestaat uit drie elementen. Deze elementen worden hieronder nader toegelicht.
31. Het eerste element is de WACC die van toepassing is op het bestaande koperen aansluitnet van KPN. De reële WACC vóór belastingen voor KPN is voor 2011 berekend op 5,76 procent.¹⁴ Deze reële WACC vóór belasting is, om vergelijking met de IRR in het kostenmodel van Reggefiber mogelijk te maken, omgerekend in een nominale WACC ná belasting. Na omrekening is de nominale WACC ná belasting van KPN voor 2011 gelijk aan 5,89 procent.¹⁵
32. Het tweede element is een opslag op de WACC voor het koperen aansluitnetwerk. De hoogte van deze glasopslag heeft het college in het Tariefbesluit FttH 2009 niet vastgesteld.
33. Het derde element is een opslag die rekening houdt met asymmetrische reguleringsrisico's. In het Tariefbesluit FttH 2009 heeft het college deze opslag vastgesteld op 3,50 procent. Zoals in Annex B van het Tariefbesluit FttH 2009 staat beschreven, hanteert het college deze asymmetrische opslag ook in volgende reguleringsperiodes. Derhalve stelt het college voor de reguleringsperiode

---

¹⁴ The cost of capital for KPN's wholesale activities, a final report for OPTA, NERA Economic Consulting, 9 juli 2012.

¹⁵ The cost of capital for KPN's wholesale activities, a final report for OPTA, NERA Economic Consulting, 9 juli 2012.

vanaf 2012 de asymmetrische opslag bij deze vast op 3,50 procent.

34. Dit betekent dat de all-risk WACC voor 2011 uitkomt op $(5,89 + 3,50 \text{ procent}) = 9,39 \text{ procent}$, exclusief de glasopslag.

4.3 Vergelijking IRR met all-risk WACC

35. De actuele IRR van Reggefiber is met een huidige waarde van **[vertrouwelijk]** significant lager dan 9,39 procent (de optelsom van het eerste en derde element van de all-risk WACC) uit randnummer 34. Dit houdt in dat de all-risk WACC zonder glasopslag reeds significant hoger is dan de IRR van Reggefiber. In deze situatie acht het college het voor de rendementstoets niet noodzakelijk om de hoogte van de glasopslag nader in te schatten of vast te stellen.
36. Het bovenstaande in acht nemend, concludeert het college dat de actuele IRR van Reggefiber lager is dan de all-risk WACC. Het college acht daarom de van kracht zijnde tariefplafonds voor ontbundelde glastoegang (FttH) nog effectief om buitensporig hoge tarieven te voorkomen. Voor een neerwaartse bijstelling van de tariefplafonds is derhalve geen aanleiding.

5 Vaststelling tariefplafonds

37. In dit hoofdstuk zal het college de maximaal te hanteren tarieven voor het jaar 2012 vaststellen en een bepaling opnemen voor de vaststelling van deze tarieven voor de latere jaren van de reguleringsperiode. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar:

- *De tariefplafonds voor de ontbundelde glasaansluiting, colocatie, backhaul, en de aansluitbijdrage per Area PoP, paragraaf 5.1*
Deze tariefplafonds, die in het Tariefbesluit FttH 2009 zijn bepaald in of met het kostenmodel, heeft Reggefiber de afgelopen reguleringsperiode jaarlijks met de jaarmutatatie van de CPI¹⁶ verhoogd. Zoals in paragraaf 4.3 is vastgesteld, geeft de rendementstoets geen aanleiding om de tariefplafonds neerwaarts aan te passen. In dit besluit worden daarom (volledigheidshalve) de tariefplafonds voor 2012 gegeven uitgaande van de ontwikkeling van de CPI over de afgelopen periode (2009 tot en met 2011). Tevens neemt het college een bepaling op voor de ontwikkeling van deze tariefplafonds voor latere jaren van de reguleringsperiode en stelt deze tariefplafonds volledigshalve voor 2013 vast.
- *De tariefplafonds voor (de)patching en telco-telco migratie, paragraaf 5.2*
(De)patching en telco-telco migratie betreffen tarieven die per nieuwe of af te sluiten lijn eenmalig in rekening worden gebracht. De tariefplafonds voor deze diensten bestaan uit de som van de volgende twee elementen:
  - (i) een investeringsbijdrage die is bepaald in het kostenmodel, en
  - (ii) de kosten die direct samenhangen met deze eenmalige dienstverlening.Voor het plafond van de investeringsbijdrage geldt dat deze jaarlijks wordt verhoogd met de

---

¹⁶ Procentuele jaarmutatatie t.o.v. dezelfde periode een jaar eerder. Zie:

<http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=71311ned>

jaarmutatie van de CPI. Voor de direct met deze diensten samenhangende (operationele) kosten geldt dat het college deze in paragraaf 5.2 beoordeelt en vaststelt.

- *De tarieven voor nieuwe diensten, paragraaf 5.3*
Het gaat hierbij om de tarieven van diensten die op het moment van vaststelling van het Tariefbesluit FttH 2009 niet tot het aanbod behoorden maar sindsdien aan het aanbod zijn toegevoegd.

5.1 Glasaansluiting, colocatie, backhaul en aansluitbijdrage Area PoP

Tariefplafonds glasaansluiting, colocatie, backhaul en aansluitbijdrage Area PoP

38. De tariefplafonds voor de ontbundelde glasaansluiting, colocatie, backhaul, en de aansluitbijdrage per Area PoP¹⁷ zijn de afgelopen reguleringsperiode jaarlijks met de jaarmutatie van de CPI aangepast.¹⁸ Meer precies gaat het om:

- Lijntarief voor ontbundelde glastoegang
- Tarief voor de backhaulverbinding van de Area PoP met de City PoP¹⁹
- Tarief voor de colocatiedienst per Area PoP
- Aansluitbijdrage per Area PoP

39. De diensten die samengehangen met deze tarieven worden in bijlage 2 bij dit besluit beschreven.

40. De CPI-jaarmutaties van de afgelopen reguleringsperiode 2009 tot en met 2011 zijn in tabel 1 hieronder weergegeven.

Tabel 1 Consumentenprijsindex voor tarieven 2010, 2011 en 2012²⁰

Periode	CPI jaarmutatie
van 2009 naar 2010	1,2 procent
van 2010 naar 2011	1,3 procent
van 2011 naar 2012	2,3 procent

41. Na toepassing van de jaarlijkse CPI-jaarmutatie op de tariefplafonds voor de ontbundelde glasaansluiting, colocatie, backhaul, en de aansluitbijdrage per Area PoP stelt het college deze tariefplafonds voor 2012 vast conform tabel B1 van bijlage 1 bij het onderhavige besluit.

42. Tot en met 2012 maakte Reggefiber de jaarmutatie van de CPI pas bekend gedurende het dan al lopende kalenderjaar. Deze jaarmutatie van de CPI vond vervolgens met terugwerkende kracht plaats vanaf 1 januari van het betreffende kalenderjaar. Reggefiber stelt voor om voor de jaren na 2012 jaarlijks de jaarmutatie van de CPI vooraf aan het betreffende kalenderjaar aan te kondigen.

¹⁷ PoP staat voor 'Point of Presence'. Afhankelijk van de grootte van een aansluitgebied ontsluit een City-PoP één tot acht Area PoPs. Een Area PoP ontsluit vervolgens standaard ongeveer 2.770 huishoudens.

¹⁸ Dit houdt in dat de tarieven maximaal verhoogd zijn met de procentuele mutatie van de CPI ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder zoals door het Centraal Bureau voor de Statistiek wordt vastgesteld.

¹⁹ Door Reggefiber: "City-ring per Area PoP" genoemd.

²⁰ Bron: CBS Statline Consumentenprijzen, Centraal Bureau voor de Statistiek van 2 oktober 2012.

Dat zal elk jaar gebeuren op 15 oktober. Het zal daarbij gaan om de afgeleide CPI-jaarmutatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) van september van dat jaar. Reggefiber is van mening dat de afgeleide CPI-jaarmutatie een zuiverder cijfer is omdat dit cijfer het effect van veranderingen in de tarieven van productgebonden belastingen (bijvoorbeeld BTW en accijns op alcohol en tabak) en subsidies niet worden meegenomen. Door de toepassing van het cijfer van september van het voorgaande jaar zijn voorafgaand aan elk jaar de tariefplafonds bekend en kan de facturatie jaarlijks direct per 1 januari tegen de juiste tarieven uitgevoerd worden. Reggefiber is van mening dat deze methodiek zorgt voor meer duidelijke en voorspelbare tariefplafonds. Naar oordeel van het college is deze voorgestelde methodiek redelijk. Doordat Reggefiber vanaf 2013 de tariefplafonds na de toepassing van de afgeleide CPI-jaarmutaties voorafgaand aan elk kalenderjaar aankondigt, ontstaat er meer transparantie en zekerheid voor ODF-afnemers.

43. De tariefplafonds voor de ontbundelde glasaansluiting, colocatie, backhaul en de aansluitbijdrage per Area PoP worden daarom voor de jaren vanaf 2013 jaarlijks (per 1 januari) verhoogd met de afgeleide CPI-jaarmutatie van september uit het voorgaande jaar. Voor 2013 wordt de afgeleide CPI-jaarmutatie van september 2012 (gelijk aan 2,1 procent²¹) gebruikt voor de berekening van de tariefplafonds per 1 januari 2013. De tariefplafonds voor 2013 staan volledigheidshalve vermeld in tabel B2 van bijlage 1 bij dit besluit.

Kortingsregeling lijntarief ontbundelde glastoegang

44. Reggefiber hanteert voor het lijntarief ontbundelde glastoegang een kortingsregeling per aansluitgebied, waarbij het kortingspercentage afhankelijk is van het totaal aantal lijnen dat alle afnemende partijen in een aansluitgebied afnemen. In randnummer 47 van de Beleidsregels tariefregulering ontbundelde glastoegang heeft het college geoordeeld dat, indien er geen sprake is van mededingingsbeperkend gedrag en er wordt voldaan aan de gedragsregels²², een aanbieder van ontbundelde toegang tot glazen aansluitnetwerken de mogelijkheid dient te hebben om tarieven te differentiëren. Daarbij onderstreept het college dat verschillende tarieven zijn toegestaan, als ze maar aan alle afnemers (in een gebied) gelijkelijk worden aangeboden. Op grond daarvan is Reggefiber in het Tariefbesluit FttH 2009 de kortingsregeling toegestaan.
45. Het college continueert zijn goedkeuring aan deze kortingsregeling. Deze kortingsregeling staat in tabel B3 van bijlage 1 bij dit besluit. Gegeven dat de kortingsregeling integraal onderdeel uitmaakt van het tariefaanbod van Reggefiber – de kortingsregel is medebepalend geweest in de uitkomst van het kostenmodel – staat het Reggefiber niet vrij om van verstrekking van de korting af te zien.

Capex-gebieden

46. Door Reggefiber wordt een lijntarief gehanteerd dat afhankelijk is van de hoogte van het investeringsbedrag per glasaansluiting in een gebied. Er worden veertien verschillende typen gebieden onderscheiden met daarbij behorende plafonds voor de lijntarieven. Deze gebieden worden aangeduid als capex-gebieden.

---

²¹ Bron: CBS Statline Consumentenprijzen, Centraal Bureau voor de Statistiek van 26 november 2012.

²² Deze gedragsregels zijn ook opgenomen in het dictum van het Marktanalysebesluit ULL.

47. In randnummer 134 van de Beleidsregels heeft het college gesteld dat hij, vanwege de directe relatie tussen de investeringsuitgaven en het tarief, van oordeel is dat het van groot belang is om de werkelijke investeringen per passieve aansluiting te monitoren. Het investeringsbedrag per passieve aansluiting en daarmee het type capex-gebied, wordt definitief vastgesteld op het moment dat de aanlegkosten (waarvan graafkosten de belangrijkste zijn) bekend zijn.
48. Om in staat te zijn de investeringsuitgaven per passieve aansluiting in een aansluitgebied te monitoren en vast te stellen, legt het college aan Reggefiber de verplichting op om op het moment dat de investeringsuitgaven bekend zijn, deze aan het college over te leggen. Tevens legt het college aan Reggefiber de verplichting op om tegelijkertijd voor de in aanbouw zijnde gebieden de voorlopige (indicatieve) capex-klasse te rapporteren. Het college verwacht dus gedurende de periode van uitrol van het glazen aansluitnetwerk een rapportage van de investeringsuitgaven voor elk aansluitgebied dat wordt aangelegd en de voorlopige capex-klasse voor de in aanbouw zijnde gebieden. Het college gebruikt deze rapportage om te monitoren of een aansluitgebied in het juiste capex-gebied is ingedeeld.
49. Vanwege het grote belang van een correcte vaststelling van de investeringsuitgaven per aansluitgebied, is het college van oordeel dat de rapportage van de investeringsuitgaven per aansluitgebied voorzien dient te zijn van een accountantsverklaring.
50. Het type capex-gebied dient vastgesteld te worden door de totale investeringskosten in het betreffende aansluitgebied te delen door het aantal aansluitingen in het betreffende gebied. Reggefiber neemt de na-aansluitingen in de berekening van de capex-gebieden mee. Het gevolg is dat een na-aansluiting tegen dezelfde voorwaarden geleverd wordt als een reeds bestaande aansluiting. Uit tabel B1 en tabel B2 van bijlage 1 bij dit besluit kan vervolgens worden afgeleid welk type capex-gebied het aansluitgebied betreft en wat het bijbehorende tariefplafond is.
51. Tabel B1 bevat alle gebiedstypen voor zover Reggefiber deze tot nu toe heeft aangelegd. In 2009 onderscheidde Reggefiber nog maar vijf typen aansluitgebieden (capex-gebieden) terwijl het aantal in 2012 gelijk aan veertien is. Het investeringsbedrag per gemiddeld aangesloten huis in een gebied varieerde van EUR 775-825 in gebiedstype I tot EUR 1425-1475 in gebiedstype XIV. Reggefiber is het toegestaan om meer gebiedstypen toe te voegen welke behoren bij investeringen die lager zijn dan EUR 775 of hoger dan EUR 1475. Het college continueert dit principe vanaf 1 januari 2012.
52. Voorafgaand aan de oplevering (en dus voorafgaand aan de vaststelling van de definitieve investeringsuitgaven) hanteert Reggefiber in een individueel aansluitgebied een geschatte capex-klasse (hierna: indicatieve capex-klasse) en het daarbij behorende kostengeoriënteerde tarief. De indicatieve capex-klasse kan na de definitieve bekendmaking van de investeringsuitgaven hoger of lager blijken te zijn geweest dan de daadwerkelijke capex-klasse (hierna: definitieve capex-klasse). In deze gevallen hanteert Reggefiber de definitieve capex-klasse en de bijbehorende tarieven vanaf het moment waarop deze bekend zijn. Reggefiber stelt daarnaast voor om – in lijn met haar huidige praktijk – in de individuele aansluitgebieden de verschillen tussen indicatieve en definitieve capex-klassen niet met terugwerkende kracht naar het verleden te verrekenen. Het college beoordeelt deze systematiek als redelijk, omdat (i) ODF-afnemers daardoor meer tariefzekerheid verkrijgen en (ii) hierdoor geen risico ontstaat op buitensporig hoge tarieven

zolang Reggefiber gemiddeld geen tarieven rekent boven de vastgestelde tariefplafonds (zie verder de randnummers 101, 102 en 107).

5.2 (De)patching en telco-telco migratie

53. De tarieven voor (de)patching en telco-telco migratie bestaan gedeeltelijk uit een investeringsbijdrage²³ en gedeeltelijk uit een vergoeding voor de operationele kosten die direct samenhangen met deze diensten.
54. De investeringsbijdrage maakt deel uit van het kostenmodel waarmee in het Tariefbesluit FttH 2009 het plafond voor de lijntarieven is bepaald. Deze investeringsbijdrage dient ertoe om een deel van de kosten die samenhangen met de initiële investering per glazen aansluiting direct terug te verdienen. Indien uit de rendementstoets blijkt dat de IRR lager ligt dan de geldende all-risk WACC behoeft het tariefplafond geen aanpassing. Indien daarentegen de IRR hoger ligt dan de geldende all-risk WACC, wordt het tariefplafond door het college naar beneden aangepast om zodoende het risico op buitensporig hoge tarieven weg te nemen. In randnummer 36 heeft het college echter geconcludeerd dat er in de uitslag van de rendementstoets geen aanleiding is voor een neerwaartse bijstelling van de tariefplafonds. Dit geldt evenzeer voor de investeringsbijdrage voor eenmalige tarieven die in het Tariefbesluit FttH 2009 is bepaald op EUR 80,00 per lijn.
55. De investeringsbijdrage mag verder jaarlijks worden verhoogd met de CPI-jaarmutatie.²⁴ Toepassing van de CPI-jaarmutatie resulteert in een investeringsbijdrage van EUR 83,90 per lijn voor het jaar 2012. Voor de berekening van de investeringsbijdrage voor 2013 wordt de afgeleide CPI-jaarmutatie van september 2012 gebruikt. Dit resulteert in een investeringsbijdrage van EUR 85,66 per 1 januari 2013. Vanaf 2014 zal de investeringsbijdrage jaarlijks per 1 januari verhoogd worden met de CPI-jaarmutatie van september van het voorafgaande kalenderjaar.

5.2.1 Tariefvoorstel voor (de)patching en telco-telco migratie

Patching

56. Reggefiber stelt op basis van ervaring dat de kosten voor het patchen van een vezelpaar verschillen per aannemer die het patchen uitvoert. Ter onderbouwing van haar tariefvoorstel heeft Reggefiber voor de jaren 2010 en 2011 gerealiseerde kosten per patch opgeleverd. De gemiddelde (kale) patchprijzen in 2010 en 2011 zijn respectievelijk gelijk aan EUR **[vertrouwelijk]** en EUR **[vertrouwelijk]**. Voor 2012 verwacht Reggefiber dat de gemiddelde operationele kosten voor een patch gelijk zullen zijn aan EUR **[vertrouwelijk]**. Dit zijn de kosten exclusief voorrijkosten en exclusief de opslag voor management- en administratiekosten van 15 procent op de kale kostprijzen. De integrale patchkosten voor 2010 en 2011 (inclusief voorrijkosten en opslag voor management- en administratiekosten) liggen daarmee op EUR **[vertrouwelijk]** voor 2010 en EUR **[vertrouwelijk]** voor 2011. De schatting van Reggefiber voor de integrale patchkosten voor 2012 bedraagt EUR **[vertrouwelijk]**. De schatting voor 2012 wordt voor een groot deel bepaald door de geschatte voorrijkosten per patch van EUR **[vertrouwelijk]**.

---

²³ De dienst depatching kent geen investeringsbijdrage.

²⁴ Voor de jaren 2013 en 2014 wordt de afgeleide CPI-jaarmutatie gebruikt.

57. Volgens Reggefiber is het in het Tariefbesluit FttH 2009 bepaalde tarief voor patching van EUR 20,00 gebaseerd op een berekening waarin maar beperkt de voorrijkosten zijn opgenomen, omdat toen alleen voor de aansluitingen die na de bouwfase werden gecontracteerd (zogenaamde na-aansluitingen) de voorrijkosten in rekening werden gebracht. In 2009 werden volgens Reggefiber relatief weinig na-aansluitingen uitgevoerd waardoor het aandeel voorrijkosten in de totale kosten relatief klein was. Vanaf 2010 en 2011 zijn er relatief meer aansluitingen geweest die niet tegelijkertijd uitgevoerd konden worden en waarbij dus de voorrijkosten in rekening werden gebracht, aldus Reggefiber. Hierdoor ligt de kostprijs in 2010 en 2011 hoger dan het in die jaren door Reggefiber gehanteerde tarief.
58. Reggefiber stelt voor patching een tarief inclusief investeringsbijdrage voor van EUR 104,88 voor 2012. Door het aftrekken van de investeringsbijdrage van EUR 83,90 van het voorgestelde tarief komt het deel van het tarief voor patching dat ziet op de met patching samenhangende kosten op een bedrag van EUR 20,98 voor 2012. Dit bedrag is gelijk aan het in het Tariefbesluit FttH 2009 bepaalde tarief van EUR 20,00, verhoogd met de CPI-jaarmutaties uit tabel 1. Reggefiber is van mening dat de verhoging met de CPI-jaarmutatie terecht is omdat de kostprijs voor patching voor het overgrote deel uit loonkosten bestaat en de CPI-ontwikkeling een juiste weergave is van de ontwikkelingen in de loonkosten. Ook geeft Reggefiber aan dat de leveranciers de CPI-ontwikkeling gebruiken voor de aanpassing van hun prijzen en dus dat deze prijsontwikkeling doorwerkt in de kosten van Reggefiber.

Depatching

59. Reggefiber stelt dat de kosten voor het depatchen van een vezelpaar eveneens per aannemer verschillen. Ter onderbouwing van haar tariefvoorstel heeft Reggefiber voor de jaren 2010 en 2011 de gerealiseerde kosten per depatch opgeleverd. De gemiddelde 'kale' depatchkosten in 2010 en 2011 zijn respectievelijk gelijk aan EUR **[vertrouwelijk]** en EUR **[vertrouwelijk]** per depatch. Voor het jaar 2012 verwacht Reggefiber dat de gemiddelde kosten voor een depatch gelijk zullen zijn aan EUR **[vertrouwelijk]**. Dit zijn kosten exclusief voorrijkosten en exclusief opslag voor management- en administratiekosten van **[vertrouwelijk]**. De integrale depatchkosten voor 2010 en 2011 (inclusief voorrijkosten en een opslag van **[vertrouwelijk]** voor management- en administratiekosten) liggen daarmee hoger, namelijk op EUR **[vertrouwelijk]** voor 2010 en op EUR **[vertrouwelijk]** voor 2011.
60. De schatting van Reggefiber voor de integrale depatchkosten voor 2012 bedraagt EUR **[vertrouwelijk]**. De schatting voor 2012 wordt voor een groot deel bepaald door de voorrijkosten van EUR **[vertrouwelijk]** per depatch. Hoewel een depatch in beginsel ook in combinatie met andere patches en depatches kan worden uitgevoerd, heeft Reggefiber in verband met het onzekere karakter van deze kosten aan iedere depatch het volledige bedrag van EUR **[vertrouwelijk]** aan voorrijkosten toegerekend. Reggefiber verwacht namelijk niet dat er in de komende jaren in grote getale depatches uitgevoerd zullen moeten worden aangezien het om een relatief nieuwe markt gaat en het voornamelijk om individuele depatches zal gaan.
61. Volgens Reggefiber was de kostprijs voor depatching in 2009 en 2010 **[vertrouwelijk]** omdat de aannemers het depatchen moeilijk konden combineren met andere werkzaamheden. Het gevolg hiervan was dat de voorrijkosten vrijwel altijd doorberekend werden. De kostprijs voor depatching

is in 2011 **[vertrouwelijk]** omdat in 2011 een grote depatching order in de reeds aangesloten gebieden is uitgevoerd. Reggefiber verwacht **[vertrouwelijk]** het combineren van patching en depatching toe zal nemen waardoor het aandeel van de voorrijkosten zal dalen.

62. Uit het tariefvoorstel van Reggefiber volgt dat Reggefiber voor het jaar 2012 voor depatching een tarief van EUR 36,71 voorstelt. Dit tarief bestaat uit het in het Tariefbesluit FttH 2009 bepaalde tarief van EUR 35,00 verhoogd met de CPI-jaarmutaties voor de jaren 2010 tot en met 2012 uit Tabel 1.

Telco-telco migratie

63. Reggefiber stelt dat het uit het Tariefbesluit FttH 2009 volgende verschil van EUR 25,00 tussen het tarief voor telco-telco migratie en het normale (geïndexeerde) patchingtarief nog steeds gerechtvaardigd is omdat de coördinatie van telco-telco migratie complexer is en er meer materiaalkosten gemaakt worden dan bij een normale patch. Deze omstandigheden resulteren in een hoger tarief dan voor een normale patch.
64. Reggefiber stelt in een nadere toelichting dat bij een telco-telco migratie zowel een depatch- als een patchopdracht gegeven moet worden die tegelijkertijd uitgevoerd worden. De aannemer brengt daarnaast standaard de voorrijkosten van EUR **[vertrouwelijk]** in rekening. Aangezien Reggefiber verwacht dat de kostprijzen voor patching en depatching de komende jaren zullen dalen, geldt deze verwachting ook voor telco-telco migratie. Op grond van deze gegevens concludeert Reggefiber dat de werkelijke kosten voor telco-telco migratie minimaal gelijk zijn aan het in het Tariefbesluit FttH 2009 bepaalde (deel)tarief van EUR 45,00.
65. Uit het tariefvoorstel van Reggefiber volgt dat Reggefiber voor telco-telco migratie een tarief van EUR 131,10 voor het jaar 2012 wil hanteren. Dit tarief is inclusief de investeringsbijdrage van EUR 83,90. Door het aftrekken van de investeringsbijdrage van het voorgestelde tariefplafond komt het (deel)tarief voor telco-telco migratie op een bedrag van EUR 47,20. Dit is gelijk aan EUR 45,00 verhoogd met de CPI-jaarmutaties voor de jaren 2010 tot en met 2012.

CPI-indexering

66. Voor de jaren na 2012 stelt Reggefiber voor om de jaarlijkse verhoging van de tariefplafonds voor patching, depatching en telco-telco migratie met de CPI-jaarmutatie te continueren. In de periode 2009 tot en met 2011 zijn de desbetreffende tariefplafonds reeds jaarlijks met de CPI-jaarmutaties verhoogd. Wel stelt Reggefiber voor de jaren na 2012 een wijziging voor door de afgeleide CPI-jaarmutatie van september van het voorgaande jaar te gebruiken in plaats van de CPI-jaarmutatie. Het college verwijst hierbij ook naar randnummer 42. De onderliggende kosten voor patching, depatching en telco-telco bestaan volgens Reggefiber voor het overgrote deel uit loonkosten en de CPI-ontwikkeling is een juiste weergave van de ontwikkelingen in de loonkosten. Verder geeft Reggefiber aan dat haar leveranciers de CPI-ontwikkeling gebruiken voor de aanpassing van hun prijzen en dat deze prijsontwikkeling dus doorwerkt in de kosten van Reggefiber. Dit voorstel van Reggefiber resulteert in een tariefplafond van EUR 107,08, EUR 37,77 en EUR 133,85 voor 2013 voor respectievelijk patching, depatching en telco-telco mutatie.

5.2.2 Beoordeling tariefvoorstel voor (de)patching en telco-telco migratie

Operationele kosten

67. Het college is van oordeel dat uit de onderbouwing van het tariefvoorstel geen eenduidige kostenontwikkeling tussen 2009 en 2012 geconstateerd kan worden die logisch uitmondt in de huidige kosten voor (de)patching en telco-telco migratie. In de jaren 2009 tot en met 2011 fluctueerden de kostprijzen als gevolg van veranderende afspraken tussen Reggefiber en aannemers en de veranderende aanpak voor de uitrol van glazen aansluitnetwerken. De kale kostprijzen²⁵ lijken voor 2012 lager te liggen dan de vastgestelde tariefplafonds uit 2009, terwijl de voorrijkosten en de opslag voor management- en administratiekosten juist weer voor een **[vertrouwelijk]** verhoging van de integrale kostprijs zorgen.
68. Naast dit gebrek aan een eenduidige kostenontwikkeling en de daaraan impliciete onzekerheid over de voor 2012 relevante kostenniveaus, constateert het college in zijn beoordeling dat de door Reggefiber voor (de)patching en telco-telco migratie voorgestelde tarieven **[vertrouwelijk]** lager liggen dan de berekende dan wel de geschatte integrale kostprijzen. Daarbij acht het college het redelijkerwijs voldoende aannemelijk gemaakt dat de te verwachten kostprijzen in de praktijk ook daadwerkelijk hoger zullen zijn dan de door Reggefiber voorgestelde tarieven. Tegen deze achtergrond, en gegeven de wenselijkheid van een duidelijke en een stabiele tariefontwikkeling, acht het college met de voorgestelde tarieven het mededingingsprobleem van buitensporig hoge tarieven geadresseerd en stemt het college in met het tariefvoorstel van Reggefiber voor patching, depatching en telco-telco migratie.

Investeringsbijdrage

69. Meerdere (potentiële) ODF-afnemers hebben gedurende 2012 bij het college aangegeven dat zij de investeringsbijdrage bij patching en telco-telco migraties als een belemmering zien in hun business case. Zo stelt Tele2 dat een herbalancering van de eenmalige en maandelijkse tariefcomponenten de balans tussen de toetreding van alternatieve partijen en de investeringszekerheid aanzienlijk zou verbeteren.²⁶ Daarnaast geeft GlasOperator aan dat de eenmalige tariefcomponenten een hoge barrière opwerpen voor alternatieve partijen.²⁷ Er is volgens GlasOperator een risico dat retailklanten binnen een jaar weglopen en dat daardoor het tarief voor patchen (inclusief investeringsbijdrage) niet kan worden terugverdiend. Verder stelt zij dat er van uitgaande dat elke lijn gemiddeld één keer per zeven jaar wordt 'gepatched', Reggefiber gedurende de levensduur van het FttH-netwerk honderden euro's per lijn aan investeringsbijdrage ontvangt.
70. Zoals het college in randnummer 54 heeft uitgelegd, maakt de investeringsbijdrage voor patching en telco-telco migratie deel uit van het kostenmodel waarmee in het Tariefbesluit FttH 2009 het plafond voor de lijntarieven is bepaald. Deze investeringsbijdrage dient ertoe om een deel van de kosten die samenhangen met de initiële investering per glazen aansluiting direct terug te verdienen. De rest van de kosten verdient Reggefiber terug door middel van de maandelijkse

---

²⁵ Onder de kale kostprijzen wordt de kostprijzen verstaan zonder service kosten zoals de voorrijkosten of de opslag voor management- en administratiekosten.

²⁶ Brief Tele2, 31 oktober 2012.

²⁷ E-mail GlasOperator, 23 mei 2012.

tariefcomponenten. Doordat er eenmalige investeringsbijdragen worden gerekend, kan Reggefiber dus de maandelijkse tariefcomponenten lager houden. In randnummer 36 heeft het college geconcludeerd dat de uitslag van de rendementstoets geen aanleiding geeft voor een neerwaartse bijstelling van de tariefplafonds. De IRR is gebaseerd op de inkomsten uit zowel de maandelijkse als de eenmalige tariefcomponenten. Daarom ziet het college evenmin aanleiding om de investeringsbijdrage te verlagen voor eenmalige tarieven.

71. Het college constateert daarnaast dat er door de investeringsbijdragen meer risico bij de ODF-afnemers ligt. Het college acht het echter onjuist dat, zoals GlasOperator stelt, speciaal rekening gehouden zou moeten worden met klanten die binnen één jaar overstappen. Zo wordt bijvoorbeeld in het kader van het verbod op marge-utholling doorgaans gerekend met een gemiddelde overstap van eens in de drie jaar. In het verleden hebben verschillende telecomaانبieders erkend dat dit een redelijke aanname is. Indien er rekening gehouden wordt met klanten die gemiddeld na drie jaar overstappen, zijn de kosten van de investeringsbijdrage EUR 2,33 per maand per lijn.²⁸ Het college acht deze gemiddelde maandelijkse kosten van de investeringsbijdrage op zichzelf niet mededingingsbeperkend.
72. Het college erkent wel dat de investeringsbijdrage voor telco-telco migraties op termijn een toetredingsdrempel zou kunnen vormen. Op korte termijn zullen alternatieve toetreders op FttH-netwerken vooral actief zijn op basis van WBT-diensten.²⁹ Indien één of meerdere van deze WBT-afnemers in de positie komt om in ODF-access te investeren, zal deze partij zijn klanten in de betreffende gebieden willen migreren van op basis van WBT geleverde diensten naar op basis van ODF-access geleverde diensten. Voor elke op deze wijze te migreren (reeds bestaande) klant zal vervolgens wederom een investeringsbijdrage van EUR 80,00 (exclusief jaarlijkse CPI-mutaties) in rekening gebracht worden. Tot op heden heeft het college geen grote migratie waargenomen van WBT-afnemers die naar ODF-access overstappen. Zo is GlasOperator direct toetreden op ODF-access. Ook de ODF-afnemer aQuestora heeft de ambitie om alleen ODF-access af te nemen. Gelet op deze huidige marktomstandigheden acht het college de investeringsbijdrage specifiek voor telco-telco migraties niet mededingingsbeperkend.

Tariefplafonds

73. In tabel B5 van bijlage 1 bij het onderhavige besluit geeft het college een overzicht van de tariefplafonds voor 2012 en 2013 voor patching, depatching en telco-telco migratie. Vanaf 2014 geldt dat de tariefplafonds jaarlijks per 1 januari gecorrigeerd zullen worden met de afgeleide CPI-jaarmutatie zoals door het CBS gepubliceerd in september van het voorafgaande kalenderjaar.

5.3 Nieuwe diensten

5.3.1 Tariefvoorstel voor nieuwe diensten

74. Conform het Marktanalysebesluit ULL is er sprake van een nieuwe dienst indien deze een andere toegevoegde waarde biedt door een andere functionaliteit, prijs, tariefstructuur, kwaliteit en/of leveringsvoorwaarde:

---

²⁸ EUR 83,90 / 36 maanden = EUR 2,33 per maand per lijn.

²⁹ Diensten op wholesalebreedbandtoegang.

“Wholesalediensten onderscheiden zich van elkaar indien deze een wholesaleafnemer een andere toegevoegde waarde bieden. De toegevoegde waarde wordt daarbij bepaald door functionaliteit, prijs, tariefstructuur, kwaliteit (bijvoorbeeld service of storingsbehandeling) en/of leveringsvoorwaarden (bijvoorbeeld contractsduur of opzegmogelijkheden). Bij een aanbieding met verschillende keuzemogelijkheden (bijvoorbeeld zelfselectieschema’s) is iedere combinatie van keuzes een aparte dienst.”³⁰ [onderstreping door het college]

75. Sinds 2009 heeft Reggefiber diensten aan haar gereguleerde aanbod toegevoegd die aan deze criteria voldoen. De volgende nieuwe diensten zijn nog niet aan bod gekomen in onderdelen 5.1 en 5.2 van dit onderhavige besluit en worden daarom in deze paragraaf beoordeeld:

- I. Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanwezigheid van een FTU;³¹
- II. Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanleg inclusief FTU;
- III. ODF informatie product;
- IV. Landelijk tariefstructuur en kortingspercentage; en
- V. Area PoP's met een grotere of kleinere capaciteit.

76. Hieronder volgt per nieuwe gereguleerde dienst een beschrijving van het voorstel van Reggefiber. In onderdeel 0 volgt de beoordeling van deze diensten.

I. Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanwezigheid van een FTU

77. Deze dienst betreft de situatie waarbij een patch order door een operator gewijzigd of geannuleerd wordt, nadat de order al door de aannemer geaccepteerd en uitgevoerd is. De FTU op de klantlocatie was in deze situatie al aanwezig. In dit geval heeft er een patch plaatsgevonden die weer gedepatched moet worden. De extra kosten voor Reggefiber zijn daarmee gelijk aan die van een depatch opdracht. In haar tariefvoorstel kiest Reggefiber er daarom voor om voor deze dienst het tarief van een depatch te hanteren, zijnde voor 2012 EUR 36,71.

II. Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanleg inclusief FTU

78. Deze dienst betreft het annuleren van een zogenaamde na-aansluiting. Dit betekent dat een patch order inclusief het plaatsen van een FTU in de eindgebruikerslocatie door een operator gewijzigd of geannuleerd wordt, nadat de order al door de aannemer geaccepteerd en uitgevoerd is. In dit geval is er een FTU bij de eindgebruiker geplaatst en heeft er een patch plaatsgevonden, een zogenaamde na-aansluiting. Omdat de eindgebruiker besluit om toch geen diensten af te nemen, moet er ook nog een depatch plaatsvinden. Het grootste deel van de kosten die Reggefiber voor deze dienst zegt te moeten maken zijn de kosten voor een na-aansluiting. Reggefiber acht het niet redelijk om deze kosten in rekening te brengen bij de ODF-afnemer omdat de kosten van een na-aansluiting reeds door de investeringsbijdrage gedekt worden. Het tarief voor de dienst “annuleren van een nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanwezigheid van een FTU” van EUR 36,71 acht Reggefiber wel redelijk omdat de extra kosten voor Reggefiber gelijk zijn aan de kosten van een depatch opdracht.

---

³⁰ Marktanalysebesluit ULL, randnummer 561.

³¹ FTU staat voor Fiber Terminating Unit. Dit is het glasvezelmodem, een kastje dat in een meterkast wordt geplaatst.

III. ODF informatie product

79. De dienst ODF informatie product bestaat uit het online ter beschikking stellen van gegevens over een individuele aansluiting. Operators kunnen op een combinatie van postcode en huisnummer ODF-informatie opvragen. Reggefiber heeft de software voor dit informatieproduct zelf ontwikkeld en hardware aangeschaft. De investeringskosten hiervoor worden lineair afgeschreven in 6 jaar. Naast deze investeringskosten zijn jaarlijkse constante monitor- en beheerskosten ingeschat. De hoogte hiervan is onafhankelijk van de afname van de dienst.
80. Van de te verwachten vraag naar de dienst heeft Reggefiber, in overleg met afnemers, een inschatting gemaakt voor de komende 6 jaar. Naar verwachting zal de afname van de dienst de komende jaren groeien, waardoor de kosten van de dienst per aanvraag in de loop van de jaren zullen dalen. Gegeven de jaarlijkse kosten en de geschatte afname in 2012, bepaalt Reggefiber de tarieven voor 2012 voor het ODF informatie product op EUR 1,02 per succesvol afgehandelde aanvraag. Voor de jaren 2013 en 2014 stelt Reggefiber respectievelijk tariefplafonds van EUR 0,84 en EUR 0,62 voor.
81. Daarnaast heeft Reggefiber vanwege de onzekerheid in met name de ontwikkeling van de afname van de dienst gekozen voor een tarief met nacalculatie wanneer de afnemers in een jaar te veel hebben betaald. Deze nacalculatie van het ontvangen surplus gebeurt door de berekening van de gemiddelde werkelijke kosten per aanvraag in een jaar. Aan het eind van een jaar zal dan een correctienota voor dit surplus naar de afnemers verstuurd worden zodat Reggefiber de werkelijke kosten vergoed krijgt en de afnemers niet meer dan de werkelijke kosten betalen.

IV. Landelijke tariefstructuur en kortingspercentage

82. Per brief van 21 november 2012 heeft Reggefiber het college een voorstel gestuurd om, naast de al bestaande maandelijkse maximale lijntarieven per capex-gebied, een landelijke tariefstructuur te introduceren voor de afname van ODF-lijnen. Dit landelijke tariefplafond zal het gewogen gemiddelde zijn van alle op capex-klassen gebaseerde maandelijkse maximale lijntarieven in de aansluitgebieden van Reggefiber met als wegingsfactor "*homes passed*". Zo zullen jaarlijks, per 1 oktober (beginnend bij 1 oktober 2013)³², de maandelijkse maximale lijntarieven van alle individuele aansluitlijnen op de FttH-netwerken van Reggefiber bij elkaar worden opgeteld en vervolgens worden gedeeld door het totaal aantal aansluitlijnen (*homes passed*). Indien er dus bijvoorbeeld meer aansluitlijnen in capex-klasse III vallen dan in capex-klasse XIV, zal het tariefplafond van capex-klasse III zwaarder meewegen in het landelijke tariefplafond. Op die manier kan er daadwerkelijk gesproken worden van een gewogen gemiddelde waarbij het landelijke tariefplafond niet hoger of lager uitvalt dan het gemiddelde van de maximale lijntarieven van de individuele aansluitgebieden.
83. Daarbij stelt Reggefiber voor om niet alleen het landelijke tariefplafond (voor 2013 berekend op EUR 18,84) gelijk te stellen aan de gemiddelde tariefplafonds in de aansluitgebieden, maar om ook het in de praktijk door Reggefiber vrijwillig onder het plafond gehanteerde landelijke tarief

---

³² Aangezien Reggefiber pas op 19 oktober 2012 voor het eerst concreet voorstelde om een landelijk tarief te introduceren, was een officiële aankondiging van dat tarief voor 2013 per 15 oktober 2012 niet haalbaar. Daarom is het landelijke tarief voor 2013 (bij wijze van uitzondering) pas op 30 november 2012 aangekondigd waarbij de gegevens van 31 oktober 2012 in de berekening zijn meegenomen.

(voor 2013 berekend op EUR 16,39) gelijk te stellen aan het gemiddelde van de door Reggefiber gehanteerde tarieven in de verschillende aansluitgebieden. Indien Reggefiber dus bijvoorbeeld in alle capex-klassen EUR 3 onder de betreffende tariefplafonds prijst, zal zij ook een landelijk tarief hanteren dat gemiddeld EUR 3 onder het landelijke tariefplafond ligt.

84. Reggefiber stelt verder voor om jaarlijks per 1 oktober dit gemiddelde landelijke tarief te berekenen op basis van de actuele (indicatieve) individuele maandelijkse lijntarieven in aansluitgebieden waar gebouwd wordt of waar de bouw al klaar is, gemeten tot 1 oktober van dat jaar. Voor de berekening van het landelijk tarief voor 2013 gebruikt Reggefiber de gegevens tot en met 31 oktober 2012.
85. Vervolgens wil Reggefiber jaarlijks op 15 oktober het landelijke tarief aankondigen dat geldig zal zijn voor het daarop volgende kalenderjaar. ODF-afnemers kunnen dan jaarlijks vóór 1 december aangeven of zij het daarop volgende kalenderjaar gebruik willen maken van het landelijke tarief.
86. ODF-afnemers kunnen één keer per jaar kiezen tussen het landelijke tarief of de maandelijkse lijntarieven per capex-gebied. Indien een ODF-afnemer voor het landelijke tarief kiest, zal hij het daarop volgende kalenderjaar in plaats van de maandelijkse lijntarieven per capex-gebied het landelijke tarief betalen voor ODF-lijnen. Indien ODF-afnemers niet voor het landelijke tarief kiezen, zullen zij het daarop volgende kalenderjaar de maandelijkse lijntarieven per capex-klasse betalen. ODF-afnemers kunnen gedurende het lopende kalenderjaar niet overstappen van het landelijke tarief naar de maandelijkse lijntarieven per capex-gebied of vice versa. Dit proces wordt door Reggefiber voorgesteld om te voorkomen dat ODF-afnemers alleen in de aansluitgebieden met een hogere capex-klasse voor het landelijke tarief kiezen en in de aansluitgebieden met een lagere capex-klasse de maandelijkse tarieven per capex-gebied blijven afnemen. Dergelijk strategisch gedrag zou voor Reggefiber tot inkomstenderving kunnen leiden.
87. Daarnaast bevat het voorstel van Reggefiber een landelijk kortingspercentage. Tot 2013 heeft Reggefiber alleen een korting op de lijntarieven verstrekt waarbij het kortingspercentage afhankelijk is van het totaal aantal actieve lijnen in een aansluitgebied (zie randnummers 44 en 45 en Tabel B3). Reggefiber stelt voor om het landelijke kortingspercentage eveneens een gewogen gemiddelde te laten zijn van deze al bestaande kortingspercentages uit de individuele aansluitgebieden. Conform de methodiek als bij het landelijke tarief gehanteerd, zal Reggefiber jaarlijks per 1 oktober (en in 2012 op 31 oktober) van alle individuele aansluitlijnen op de netwerken van Reggefiber de maandelijkse kortingspercentages bij elkaar optellen en dit delen door het totaal aantal aansluitlijnen (homes passed). Op die manier kan er daadwerkelijk gesproken worden van een gewogen gemiddelde waarbij de landelijke korting niet hoger of lager uitvalt dan het gemiddelde van de reeds bestaande kortingen in individuele aansluitgebieden. Het landelijke kortingspercentage (voor 2013 gelijk aan 7,88 procent) zal jaarlijks voorafgaand aan het kalenderjaar tegelijkertijd met het landelijke tarief door Reggefiber worden aangekondigd. Dit kortingspercentage is daarbij alleen van toepassing voor ODF-afnemers die het landelijke tarief kiezen.
88. Ten slotte stelt Reggefiber voor om in overeenstemming met de methodiek voor individuele lijntarieven (zie randnummer 52), verschillen tussen het vooraf ingeschatte landelijke tarief en de

korting en het achteraf daadwerkelijk gerealiseerde tarief en de korting niet met terugwerkende kracht te verrekenen in het landelijke tarief. Volgens Reggefiber draagt dit bij aan meer zekerheid voor ODF-afnemers omtrent de lijntarieven. Reggefiber stelt wel voor om jaarlijks uiterlijk 1 februari het college een berekening toe te sturen op basis waarvan kan worden gecontroleerd of het landelijke tarief en kortingspercentage in het voorafgaande kalenderjaar gemiddeld niet boven het tariefplafond is uitgekomen. Indien het gemiddelde landelijke tarief en kortingspercentage wel boven het tariefplafond blijken te zijn uitgekomen, zal Reggefiber dit middels nacalculatie met haar ODF-afnemers verrekenen.

V. Area PoP's met een grotere of kleinere capaciteit

89. Reggefiber hanteert een standaard aansluitbijdrage en colocatie tarief voor een standaard Area PoP met de grootte van 2880 aansluitingen (homes passed). In de praktijk kunnen Area Pop's echter aanzienlijk groter of kleiner zijn afhankelijk van hoeveel homes passed worden bediend. Reggefiber stelt voor om een evenredig hoger tarief te hanteren voor Area PoP's groter dan 2880 homes passed en een evenredig lager tarief voor Area Pop's kleiner dan 2880 homes passed. Tevens stelt Reggefiber voor om vanaf 2013 de standaard van 2880 aansluitingen te wijzigen in een standaard van 2772 aansluitingen. Dit type Area PoP met 2772 aansluitingen is al een geruime tijd geleden door Reggefiber geïntroduceerd. Dit type heeft als voordeel dat ODF-afnemers met minder apparatuur tegen lagere investeringen meer klanten kunnen bedienen. Om dit mogelijk te maken kent dit type Area PoP een iets andere indeling van de technische faciliteiten met als gevolg dat er in totaal iets minder huishoudens kunnen worden bediend, namelijk 2772 in plaats van 2880.
90. Voor grotere Area PoP's wordt een formule gehanteerd waarmee het tarief wordt vermenigvuldigd met 'N', waarbij 'N' een veelvoud is van 2772 homes passed en altijd rekenkundig wordt afgerond naar hele getallen.³³ Zo is een Area PoP van 4158 homes passed exact 1,5 maal zo groot als een standaard Area PoP van 2772 homes passed. 'N' is in dit geval afgerond gelijk aan 2. Het tarief voor de betreffende Area Pop is derhalve twee keer zo hoog. Een Area PoP van 4032 homes passed is daarentegen slechts 1,4 maal zo groot als een standaard Area PoP van 2772 homes passed. 'N' is in dat geval afgerond gelijk aan 1. Voor deze Area PoP zou daarom het standaard tarief worden gehanteerd.
91. Voor kleinere Area PoP's wordt feitelijk dezelfde formule gehanteerd waarmee het tarief eveneens wordt vermenigvuldigd met 'N', waarbij 'N' aangeeft hoeveel maal kleiner de betreffende Area Pop is in verhouding tot de standaard Area PoP van 2772 homes passed en altijd rekenkundig wordt afgerond naar de delen $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$ of $\frac{1}{2}$. Een Area PoP van bijvoorbeeld 1385 homes passed is exact $\frac{1}{2}$ zo klein als de standaard PoP van 2772 homes passed en het tarief zou daarom tweemaal zo laag uitvallen.

---

³³ Tarief grotere Area PoP = Vergoeding standaard PoP (in 2013 EUR 524,37) x N.

N = Homes passed van de betreffende Area PoP / 2772. N wordt rekenkundig op hele getallen afgerond.

5.3.2 Beoordeling tariefvoorstel voor nieuwe diensten

I. Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanwezigheid van een FTU

92. Het college beoordeelt de vertaalslag die Reggefiber maakt voor de maximaal te hanteren tarieven voor de dienst “Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanwezigheid van een FTU” naar een depatch opdracht als logisch omdat deze dienst in feite een depatch opdracht betreft. In paragraaf 5.2.2 heeft het college het tariefvoorstel voor depatching beoordeeld waarbij met het voorstel is ingestemd; deze instemming geldt ook voor het tariefvoorstel voor de dienst “Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanwezigheid van een FTU”. Op grond van het bovenstaande stelt het college het tarief voor deze dienst voor 2012 vast op EUR 36,71. Door de toepassing van de afgeleide CPI-jaarmutatie van september 2012 (gelijk aan 2,1 procent³⁴) wordt het tarief voor 2013 vastgesteld op EUR 37,48. Vanaf 2014 zal dit tariefplafond jaarlijks per 1 januari met de afgeleide CPI-jaarmutatie van september van het voorafgaande kalenderjaar verhoogd worden.

II. Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanleg inclusief FTU

93. Het college volgt het voorstel van Reggefiber voor het tarief voor “Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanleg inclusief FTU” omdat hiermee de extra kosten voor Reggefiber gedekt worden, gegeven dat de kosten van de na-aansluiting reeds in de investeringsbijdrage moeten worden begrepen. Op grond hiervan stelt het college het maximaal te hanteren tarief voor de dienst “Annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanleg inclusief FTU” voor 2012 vast op EUR 36,71. Door de toepassing van de afgeleide CPI-jaarmutatie van september 2012 (gelijk aan 2,1 procent³⁵) wordt het tarief voor 2013 vastgesteld op EUR 37,48. Vanaf 2014 zal dit tariefplafond jaarlijks per 1 januari met de afgeleide CPI-jaarmutatie van september van het voorafgaande kalenderjaar verhoogd worden.

III. ODF informatie product

94. Het college beoordeelt het tariefplafond voor het ODF informatie product op basis van de huidige inschatting en cijfermatige onderbouwing door Reggefiber als redelijk. Daarbij neemt het college in zijn beoordeling mee dat het een voorschottarief betreft, waarvan de definitieve afrekening plaatsvindt bij te veel ontvangen vergoeding. Op grond van het bovenstaande stelt het college het tariefplafond voor het ODF informatie product voor 2012 vast op EUR 1,02, voor 2013 op EUR 0,84 en voor 2014 op EUR 0,62 per aanvraag.

IV. Landelijke tariefstructuur en kortingspercentage

95. Het college beoordeelt de voorgestelde landelijke tariefstructuur en het landelijke kortingspercentage als redelijk en heeft daarbij het volgende overwogen.

96. Allereerst benadrukt het college dat het voorgestelde landelijke tarief en kortingspercentage een andere tariefstructuur vormen en daarom volgens het Marktanalysebesluit ULL als nieuwe dienst moeten worden gezien (zie randnummer 74).

---

³⁴ Bron: CBS Statline Consumentenprijzen, Centraal Bureau voor de Statistiek van 26 november 2012.

³⁵ Bron: CBS Statline Consumentenprijzen, Centraal Bureau voor de Statistiek van 26 november 2012.

97. Ten tweede constateert het college, op basis van de door Reggefiber aangeleverde data, dat het landelijke tarief gelijk is aan het gemiddelde van de al bestaande maandelijkse (indicatieve) lijntarieven in alle aansluitgebieden van Reggefiber. Aangezien de geldende tariefplafonds voor deze maandelijkse lijntarieven effectief zijn bevonden om buitensporig hoge tarieven te voorkomen (zie randnummer 36), concludeert het college dat het daarop gebaseerde en het daaraan gemiddeld gelijk gestelde tariefplafond (voor 2013 gelijk aan EUR 18,84) voor het landelijke tarief evenzeer effectief is om buitensporig hoge tarieven te voorkomen. Het college acht het ook redelijk dat Reggefiber definitieve tarieven in de berekening meeneemt indien een indicatief tarief in de loop van het jaar definitief wordt. De door Reggefiber voorgestelde jaarlijkse herberekening is volgens het college nodig om ook voor de jaren na 2013 te garanderen dat het landelijke tarief gelijk is aan het gemiddelde van de maandelijkse lijntarieven uit de individuele aansluitgebieden. Daarom wordt Reggefiber onder meer in randnummer 102 enkele nadere (proces)voorschriften voorgeschreven.
98. Ten derde constateert het college dat de Beleidsregels FttH geografische tariefdifferentiatie – zoals in de bestaande praktijk het geval bij het hanteren van verschillende tariefplafonds voor verschillende capex-klassen – slechts onder specifieke voorwaarden toestaan.³⁶ Aan de introductie van een landelijk uniform tarief worden daarentegen geen nadere eisen gesteld. Een landelijk uniform tarief wordt daarom toegestaan door de Beleidsregels FttH.
99. Ten vierde is het college van oordeel dat het geen mededingingsbeperkende effecten oplevert indien de individuele maandelijkse lijntarieven en het landelijke tarief als twee tariefstructuren naast elkaar bestaan. Het college komt tot dit oordeel aangezien Reggefiber voorstelt niet alleen de tariefplafonds, maar ook de daadwerkelijk gehanteerde tarieven in beide tariefstructuren aan elkaar gelijk te stellen. ODF-afnemers zullen daardoor in de praktijk voor het landelijke tarief (voor 2013 gelijk aan EUR 16,39) gemiddeld niet meer of minder betalen dan voor de tarieven in de individuele aansluitgebieden. Derhalve is er geen sprake van discriminatoire effecten. Weliswaar kan het zo zijn dat als gevolg van de twee tariefstructuren ODF-afnemers in eenzelfde gebied per aansluitlijn een andere prijs betalen, maar elke ODF-afnemer kan kiezen voor één van beide tariefstructuren afhankelijk van zijn voorkeur. Het college concludeert daarom dat ook hierdoor geen sprake kan zijn van discriminatoire effecten voor ODF-afnemers.
100. Naar oordeel van het college is ook het voorgestelde landelijke kortingspercentage redelijk. In overeenstemming met randnummers 97 tot en met 99 neemt het college daarbij in overweging dat het landelijke kortingspercentage een gewogen gemiddelde is van alle kortingspercentages in individuele aansluitgebieden en voor iedere ODF-afnemer beschikbaar is. Het landelijke kortingspercentage kan derhalve in beginsel niet leiden tot buitensporig hoge tarieven of discriminatoire effecten.
101. Reggefiber heeft ten slotte voorgesteld om de verschillen tussen het vooraf ingeschatte landelijke tarief en de korting en het achteraf daadwerkelijk gerealiseerde tarief en de korting niet met terugwerkende kracht te verrekenen. Marktpartijen hebben niet aangegeven hier bezwaar tegen te hebben. Vodafone stelt dat “*door geen retroactieve nacalculatie te doen*” Reggefiber in bepaalde mate tegemoet komt aan de structurele tariefzekerheid die Vodafone belangrijk vindt

---

³⁶ Beleidsregels FttH, 19 december 2008, paragraaf 3.3.2.

voor haar investeringen.³⁷ Volgens het college is bij deze methodiek nog wel een aandachtspunt dat er (naar verwachting beperkte) verschillen kunnen ontstaan tussen het vooraf ingeschatte landelijke tarief en kortingspercentage en de daadwerkelijke gehanteerde lijntarieven en kortingspercentages in individuele aansluitgebieden. Indien Reggefiber bijvoorbeeld een landelijk tarief zou hanteren gelijk aan het landelijke tariefplafond en er vervolgens na de afsluiting van een kalenderjaar blijkt dat de tariefplafonds (inclusief kortingspercentages) in de individuele aansluitgebieden gemiddeld lager zijn uitgevallen, betekent dit dat Reggefiber achteraf gezien een gemiddeld landelijk tarief heeft gehanteerd boven de toegestane tariefplafonds. Deze situatie zal zich minder snel voordoen indien Reggefiber in de praktijk onder de tariefplafonds prijst. Reggefiber stelt desondanks voor om jaarlijks per 1 februari een berekening aan het college op te leveren waaruit blijkt dat zij het voorgaande jaar niet boven het gerealiseerde landelijke tariefplafond heeft getarifeerd. Het college heeft in de randnummers 102 en 107 dit voorstel van Reggefiber verwerkt in een nader (proces)voorschrift.

102. Samenvattend heeft het college in deze paragraaf geconcludeerd dat het landelijk tarief en het bijbehorende landelijke kortingspercentage niet kunnen leiden tot buitensporig hoge tarieven of discriminatoire effecten. Deze conclusie is gebaseerd op de voorwaarde dat het landelijke tariefplafond, het daadwerkelijk gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage gelijk zijn aan de gemiddelde tariefplafonds, gehanteerde lijntarieven en kortingen in de individuele aansluitgebieden. Derhalve heeft het college de onderdelen van het voorstel van Reggefiber verwerkt in enkele nadere (proces)voorschriften op basis waarvan hij kan monitoren of de gestelde voorwaarden worden nageleefd. Reggefiber dient:

- i. vanaf 2012 jaarlijks – op basis van de gegevens op 1 oktober van het lopende kalenderjaar – voor het daarop volgende kalenderjaar een berekening te maken van het landelijke tariefplafond, het daadwerkelijke gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage.³⁸
- ii. vanaf 15 oktober 2012 jaarlijks voor het daarop volgende kalenderjaar het door haar onder (i) berekende landelijke tariefplafond, het daadwerkelijk gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage aan het college voor te leggen inclusief de relevante cijfermatige onderbouwing.
- iii. vanaf 15 oktober 2012 jaarlijks voor het daarop volgende kalenderjaar het door haar onder (i) berekende landelijke tariefplafond, het daadwerkelijk gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage aan de ODF-afnemers bekend te maken.
- iv. vanaf 1 februari 2013 jaarlijks een berekening aan het college op te leveren waaruit blijkt wat de hoogtes zijn van het landelijke tariefplafond, het daadwerkelijk gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Deze berekening moet gebaseerd zijn op de daadwerkelijk gerealiseerde lijntarieven en kortingspercentages in alle individuele gebieden en dient het gemiddelde te gebruiken van de data 1 januari en 31 december van het voorafgaande kalenderjaar.

---

³⁷ Brief Vodafone, 31 oktober 2012, zonder kenmerk.

³⁸ In 2012 is deze berekening op basis van de gegevens op 31 oktober 2012 gemaakt ten behoeve van de bepaling van het landelijke tarief per 1 januari 2013.

V. Area Pop's met een grotere of kleinere capaciteit

103. Reggefiber hanteert al enige tijd de in voetnoot weergegeven formule waarbij voor een Area Pop de standaard tot en met 2012 gelijk was aan 2880 en vanaf 2013 aan 2772 aansluitingen. ODF-afnemers hebben hiertegen geen bezwaar geuit. Verder hebben marktpartijen onder meer tijdens het ODF evolutieoverleg van 22 juni 2012 gesproken over de in voetnoot 33 gepresenteerde formule in relatie tot kleinere Area Pop's. Marktpartijen hebben tijdens het ODF evolutieoverleg van 22 juni 2012 – in aanwezigheid van medewerkers van het college – positief gereageerd. Alleen Tele2 heeft vervolgens de suggestie gedaan om deze formule toe te passen zonder afrondingen. Dit zou volgens Tele2 leiden tot meer transparantie en kostenoriëntatie.³⁹ Reggefiber heeft deze suggestie afgewezen, omdat dit tot meer administratieve lasten zou leiden en weinig zou veranderen aan de gemiddeld in rekening gebrachte tarieven.

104. Het college oordeelt dat de door Reggefiber voorgestelde formule voor de tarifiering van grotere en kleinere Area PoP's redelijk is. De kosten van Area PoP's zijn afhankelijk van hun grootte. Er is geen sprake van een perfect lineair verband tussen het aantal homes passed in een Area PoP en de bijbehorende kosten. Daarom acht het college het niet noodzakelijk dat Reggefiber zonder enige afronding tarieven in rekening brengt die de exacte verhouding weergeven tussen de betreffende Area PoP en de standaard Area Pop. Het college is van oordeel dat de voorgestelde formule toereikend is om de kostenverschillen tot uiting te laten komen in de tarieven. Op deze wijze worden bijvoorbeeld ODF-afnemers die actief zijn in kleinere Area PoP's, niet onevenredig zwaar belast.

Nieuwe diensten

105. Indien Reggefiber gedurende de huidige reguleringsperiode nieuwe gereguleerde diensten wil introduceren, dient Reggefiber het college hier onverwijld van op de hoogte te brengen. Met andere woorden, bij uitbreiding of ontbundeling van het dienstenaanbod van ontbundelde glastoegang en bijbehorende faciliteiten dient Reggefiber tijdig een tariefvoorstel voor deze nieuwe diensten bij het college in te dienen. Afhankelijk van het resultaat van de beoordeling door het college zal het college al dan niet tariefplafonds voor die nieuwe diensten vaststellen.

---

³⁹ Brief Tele2, 31 oktober 2012.

6 Dictum

106. In het Marktanalysebesluit ULL heeft het college KPN en hiermee Reggefiber – voor zover zij actief is als aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken, bijbehorende faciliteiten of elektronische communicatiediensten op de markt voor ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk – aangewezen als onderneming bedoeld in artikel 6a.2, eerste lid, van de Tw. Daarbij is onder andere de verplichting tot kostenoriëntatie opgelegd voor ontbundelde glastoegang (ODF-access) FttH.

107. Ter uitwerking van de tariefverplichting geldt het volgende:

- a. Reggefiber dient voor de jaren 2012 en 2013 tarieven voor ontbundelde toegang (FttH) te hanteren die niet hoger zijn dan de tariefplafonds die in bijlage 1 bij dit Tariefbesluit FttH 2012 zijn gespecificeerd.
- b. Reggefiber dient voor de jaren 2012 en 2013 tarieven voor patching, depatching, telco-telco migratie, 'annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanwezigheid van een FTU' en 'annuleren nog niet gereedgemelde patchopdracht bij aanleg inclusief FTU' te hanteren die niet hoger zijn dan de tariefplafonds die in bijlage 1 bij dit Tariefbesluit FttH 2012 zijn gespecificeerd.
- c. Reggefiber dient voor de reguleringsperiode vanaf 2012 tarieven voor het ODF informatie product te hanteren die niet hoger zijn dan de tariefplafonds die in bijlage 1 bij dit Tariefbesluit FttH 2012 zijn gespecificeerd. Tevens dient Reggefiber het eventuele door de afnemers betaalde surplus voor het ODF informatie product jaarlijks te berekenen en door middel van een correctienota met de afnemers te verrekenen.
- d. Reggefiber dient het college zo snel als redelijkerwijs mogelijk op de hoogte te brengen van de (geplande) introductie van nieuwe diensten, zijnde diensten die op het moment van vaststelling van onderhavig Tariefbesluit FttH 2012 niet tot het aanbod inzake ontbundelde toegang (FttH) behoren maar aan het aanbod worden toegevoegd tijdens de looptijd van dit tariefbesluit. De door Reggefiber voor dergelijke nieuwe diensten voor te stellen tariefplafonds zullen door het college beoordeeld worden volgens de methodiek zoals beschreven in de Beleidsregels ontbundelde glastoegang. Reggefiber zal het college zo snel als redelijkerwijs mogelijk alle informatie ter beschikking stellen die het college in lijn met het bepaalde in de Beleidsregels ontbundelde glastoegang redelijkerwijs nodig heeft voor een dergelijke beoordeling.
- e. De in dit randnummer onder a en b genoemde tariefplafonds worden vanaf 1 januari 2014 jaarlijks maximaal aangepast in overeenstemming met de afgeleide jaarmutatatie van de CPI als onderdeel van de consumentenprijsindex van het Centraal Bureau voor de Statistiek, waarbij gekozen wordt voor de afgeleide CPI-jaarmutatatie van september van het daaraan voorafgaande kalenderjaar.

- f. De kortingsregeling, zoals nader gespecificeerd in bijlage 1, Tabel B3 van dit Tariefbesluit FttH 2012, is van kracht. De kortingsregeling vormt een integraal onderdeel van de tariefplafonds.
- g. Reggefiber dient na de uitrol van elk afzonderlijk aansluitgebied een rapportage van de investeringskosten die met de uitrol van het betreffende aansluitgebied gemoeid zijn geweest aan het college te overleggen. De rapportage dient opgeleverd te worden op het moment dat de aanlegkosten bekend zijn en dient te zijn voorzien van een accountantsverklaring. Tevens legt het college aan Reggefiber de verplichting op om tegelijkertijd voor de in aanbouw zijnde gebieden de voorlopige capex-klasse te rapporteren.
- h. Reggefiber dient:
  - i. vanaf 2012 jaarlijks – op basis van de gegevens op 1 oktober van het lopende kalenderjaar – voor het daarop volgende kalenderjaar een berekening te maken van het landelijke tariefplafond, het daadwerkelijke gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage.
  - ii. vanaf 15 oktober 2012 jaarlijks voor het daarop volgende kalenderjaar het door haar onder (i) berekende landelijke tariefplafond, het daadwerkelijk gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage aan het college voor te leggen inclusief de relevante cijfermatige onderbouwing.
  - iii. vanaf 15 oktober 2012 jaarlijks voor het daarop volgende kalenderjaar het door haar onder (i) berekende landelijke tariefplafond, het daadwerkelijk gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage aan de ODF-afnemers bekend te maken.
  - iv. vanaf 1 februari 2013 jaarlijks een berekening aan het college op te leveren waaruit blijkt wat de hoogtes zijn van het landelijke tariefplafond, het daadwerkelijk gehanteerde landelijke tarief en het landelijke kortingspercentage van het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Deze berekening moet gebaseerd zijn op de daadwerkelijk gerealiseerde lijntarieven en kortingspercentages in alle individuele gebieden en dient het gemiddelde te gebruiken van de data 1 januari en 31 december van het voorafgaande kalenderjaar.

108. De in bijlage 1 bij dit Tariefbesluit FttH 2012 gespecificeerde tariefplafonds gelden met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012.

109. De bepalingen uit dit tariefbesluit zijn in de huidige reguleringsperiode van toepassing. Deze reguleringsperiode is gestart op 1 januari 2012. De geldigheid van het tariefbesluit eindigt op het moment dat de verplichtingen uit het Marktanalysebesluit ULL vervangen of ingetrokken worden.

110. Het college is voornemens de tariefplafonds uit randnummer 107 onder a tot en met c periodiek (bij het ingaan van een nieuwe reguleringsperiode) te herbeoordelen middels de rendementstoets zoals beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit en in de Beleidsregels ontbundelde toegang. Tevens zal het college op het moment van een periodieke toetsing de operationele kosten die ten grondslag liggen aan de eenmalige tarieven herbeoordelen.

111. Het college stelt de gespecificeerde minimum opslag voor het asymmetrische reguleringsrisico vast op 3,5 procent.

112. De datum van inwerkingtreding van dit besluit is 1 januari 2012.

HET COLLEGE VAN DE ONAFHANKELIJKE POST EN TELECOMMUNICATIE AUTORITEIT

mr. C.A. Fonteijn, voorzitter

Beroepsmogelijkheid

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven te Den Haag.

Het postadres is: College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage.

Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht bevatten. Voorts moet het beroepschrift de gronden van het beroep bevatten en dient een afschrift van het bestreden besluit te worden meegezonden.

Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd. Informatie hierover kan worden ingewonnen bij de griffie van het College, telefonisch bereikbaar op (070) 381 39 10 of (070) 381 39 30.

Bijlage 1: Tariefplafonds ontbundelde toegang (FttH)

1. Deze bijlage bevat de tariefplafonds voor ontbundelde glastoegang en bijbehorende faciliteiten. Het betreft tariefplafonds waar Reggefiber zich op grond van dit besluit aan dient te houden. Alle bedragen die in deze bijlage worden genoemd zijn bedragen in euro exclusief BTW.

B1.1 Ontbundelde toegang (FttH), colocatie en backhaul

Ontbundelde toegang (FttH)

2. Tabel B1 bevat de tariefplafonds voor ontbundelde glastoegang voor 2012. Deze zijn vastgesteld met behulp van de jaarmutatatie van de CPI.

Tabel B1 Tariefplafonds ontbundelde toegang (FttH) voor 2012

Dienst of dienstelement	2012	Eenheid
Vezelpaar per klant capex 775-825	15,20	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 825-875	15,99	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 875-925	16,78	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 925-975	17,56	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 975-1025	18,35	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1025-1075	19,14	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1075-1125	19,93	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1125-1175	20,72	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1175-1225	21,51	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1225-1275	22,30	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1275-1325	23,09	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1325-1375	23,88	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1375-1425	24,67	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1425-1475	25,46	euro / maand

3. Tabel B2 bevat de tariefplafonds en het landelijke tarief voor ontbundelde glastoegang voor 2013. Voor de berekening van deze tariefplafonds voor 2013 wordt de afgeleide CPI-jaarmutatatie van het CBS gebruikt uit de maand september van het voorgaande jaar (2012).

Tabel B2 Tariefplafonds ontbundelde toegang (FttH) voor 2013

Dienst of dienstelement	2013	Eenheid
Vezelpaar per klant capex 775-825	15,52	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 825-875	16,33	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 875-925	17,13	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 925-975	17,94	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 975-1025	18,74	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1025-1075	19,54	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1075-1125	20,35	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1125-1175	21,16	euro / maand

Vezelpaar per klant capex 1175-1225	21,96	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1225-1275	22,77	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1275-1325	23,57	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1325-1375	24,38	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1375-1425	25,19	euro / maand
Vezelpaar per klant capex 1425-1475	25,99	euro / maand
Landelijke tariefplafond	18,84	euro / maand

- Voor de berekening van de tariefplafonds voor ontbundelde glastoegang vanaf 2014 wordt de afgeleide CPI-jaarmutatie van het CBS gebruikt uit de maand september van het voorgaande kalenderjaar.
- De tariefplafonds in Tabel B1 en Tabel B2 betreffen de tariefplafonds voorafgaand aan de korting. Bij een toenemend aantal actieve vezelparen per aansluitgebied is het effectieve tariefplafond in dat specifieke aansluitgebied tussen de 2,5 procent tot 20 procent lager. De kortingsregeling is opgenomen in Tabel B3.

Tabel B3 Kortingsregelingen voor het tarief voor ontbundelde toegang (FtH) per vezelpaar

Aantal klanten per aansluitgebied	x 1.000	2,0	3,5	4,5	6,0	9,0	13,0	18,0	26,0	Landelijke kortingspercentage
Kortingspercentage	procent	2,5	5,0	7,5	10,0	12,5	15,0	17,5	20,0	7,88 ⁴⁰

Colocatie en backhaul

- De tariefplafonds voor de colocatie en backhaul diensten voor de jaren 2012 en 2013 worden in Tabel B4 weergegeven. Voor de berekening van de tariefplafonds voor de colocatie en backhaul diensten vanaf 2014 wordt de afgeleide CPI-jaarmutatie van het CBS gebruikt uit de maand september van het voorgaande kalenderjaar.

Tabel B4 Vergoeding colocatie en backhaul per Area PoP

Dienst of dienstelement	2012	2013	Eenheid
Backhaulverbinding Area PoP - City PoP	629,24	642,45	euro / maand
Colocatie per Area PoP	524,37	535,38	euro / maand

- Het tariefplafond voor de colocatiedienst per Metrische Eenheid in een Area PoP (P_{ME}) wordt bepaald met behulp van de volgende formule, waarin (T_C) het colocatietarief is in de betreffende periode zoals opgenomen in Tabel B4 en (M) het totaal aantal afgenomen Metrische Eenheden in de betreffende Area PoP in de betreffende maand:

$$P_{ME} = \frac{T_C}{M}$$

⁴⁰ Per 1 januari 2013.

8. Het tariefplafond (P_V) voor de backhauldienst per vezelpaar in een Area PoP wordt bepaald met behulp van de volgende formule, waarin (T_B) het backhaultarief is in de betreffende periode zoals opgenomen in Tabel B4 en (V) het totaal aantal afgenomen vezelparen in de betreffende Area PoP in de betreffende maand:

$$P_V = \frac{T_B}{V}$$

9. De genoemde tariefplafonds staan er niet aan in de weg om een voorschottarief in rekening te brengen op basis van een inschatting van de afname. Het tariefplafond bepaalt uiteindelijk met terugwerkende kracht het verschuldigde bedrag.

B1.2 (De)patching, telco-telco migratie, aansluitbijdrage en nieuwe diensten

Tabel B5 Tariefplafonds (de)patching, telco-telco migratie en aansluitbijdrage per Area PoP

Dienst of dienstelement	2012	2013	Eenheid
Aansluitbijdrage per klant bij aanwezige FTU	104,88 ⁴¹	107,08	Euro
Aansluitbijdrage per klant bij aanleg incl. FTU	104,88 ⁴²	107,08	Euro
Depatching	36,71	37,48	Euro
Telco-Telco migratie	131,10 ⁴³	133,85	Euro
Aansluitbijdrage per Area PoP	3.146,21	3.212,28	Euro

10. De tariefplafonds voor (de)patching, telco-telco migratie en de aansluitbijdrage per Area PoP voor de jaren 2012 en 2013 worden Tabel B5 weergegeven. Voor de berekening van deze tariefplafonds vanaf 2014 zal de afgeleide jaarmutatatie van de CPI van september van het voorgaande kalenderjaar gebruikt worden.
11. Het tariefplafond (P_A) voor de aansluitbijdrage per Area PoP wordt bepaald met behulp van de volgende formule, waarin (T_A) de aansluitbijdrage is zoals opgenomen in Tabel B5 en (O) het totaal aantal operators is dat op de betreffende Area PoP colocatiediensten afneemt:

$$P_A = \frac{T_A}{O}$$

12. Bij latere toetreding dient Reggefiber zorg te dragen voor verrekening tussen de operators aanwezig op de betreffende Area PoP.

⁴¹ De aansluitbijdrage per klant bestaat twee tariefelementen: een investeringsbijdrage van EUR 83,90 en een vergoeding voor kosten van 'patching' van EUR 20,98. Bij elkaar opgeteld bedraagt de aansluitbijdrage per klant EUR 104,88.

⁴² De aansluitbijdrage per klant bestaat twee tariefelementen: een investeringsbijdrage van EUR 83,90 en een vergoeding voor kosten van 'patching' van EUR 20,98. Bij elkaar opgeteld bedraagt de aansluitbijdrage per klant EUR 104,88.

⁴³ Het tarief voor telco-telco migratie omvat twee tariefelementen: een investeringsbijdrage van EUR 83,90; en een vergoeding voor telco-telco migratie van EUR 47,20. Bij elkaar opgeteld bedraagt het tarief voor telco-telco migratie EUR 131,10.

13. De tariefplafonds voor de nieuwe diensten Annuleren nog niet gereedgemaakte patchopdracht bij aanwezige FTU en Annuleren nog niet gereedgemaakte patchopdracht bij aanleg inclusief FTU voor 2012 en 2013 zijn in Tabel B6 weergegeven. Voor de berekening van deze tariefplafonds vanaf 2014 zal de afgeleide jaaromzet van de CPI van september van het voorgaande kalenderjaar gebruikt worden.

Tabel B6 Tariefplafonds nieuwe diensten

Dienst of dienstelement	2012	2013	Eenheid
ODF informatie product	1,02	0,84	euro
Annuleren nog niet gereedgemaakte patchopdracht bij aanwezige FTU	36,71 ⁴⁴	37,48	euro
Annuleren nog niet gereedgemaakte patchopdracht bij aanleg incl. FTU	36,71 ⁴⁵	37,48	euro

14. De tariefplafonds voor de nieuwe dienst ODF informatieproduct voor de jaren 2012 tot en met 2014 zijn in Tabel B7 weergegeven.

Tabel B7 Tariefplafonds ODF informatie product

Dienst of dienstelement	2012	2013	2014	Eenheid
ODF informatie product	1,02	0,84	0,62	Euro/aanvraag ⁴⁶

⁴⁴ Tarief is gelijk aan een depatch opdracht.

⁴⁵ Tarief is gelijk aan een patch opdracht.

⁴⁶ Het tarief is verschuldigd per succesvol afgehandelde aanvraag.

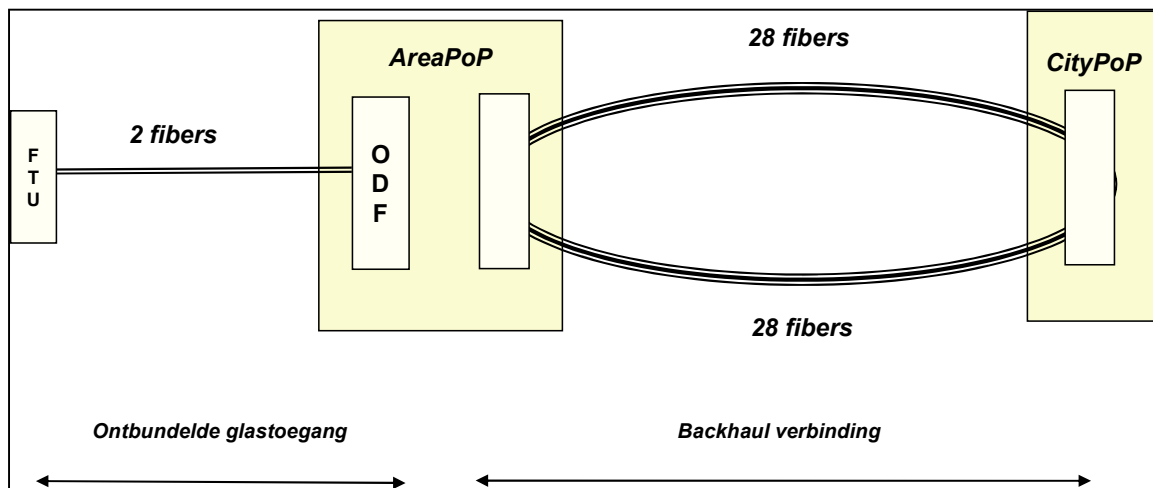
Bijlage 2: Netwerkarchitectuur & kosten

1. In deze bijlage volgt een beschrijving van de netwerkarchitectuur die Reggefiber hanteert. Daarna worden de diensten en de gehanteerde tariefstructuur uit het aanbod van Reggefiber kort beschreven.

B2.1 Netwerkarchitectuur Reggefiber

2. De netwerkarchitectuur van een aansluitgebied van Reggefiber kan vereenvoudigd worden weergegeven zoals in Figuur B1 hieronder.

Figuur B1 Netwerkarchitectuur Reggefiber

3. In een aansluitgebied zijn één of meerdere City PoPs⁴⁷ gevestigd. Vanuit een City PoP loopt een backhaulverbinding naar de (verschillende) Area PoP(s). Afhankelijk van de grootte van een aansluitgebied ontsluit een City PoP één tot acht Area PoPs. Een Area PoP ontsluit vervolgens ongeveer 2.500 huishoudens. Een aansluitgebied met ongeveer 5.000 huishoudens heeft om die reden bijvoorbeeld één City PoP en twee Area PoPs, terwijl een aansluitgebied met 20.000 huishoudens één City PoP en acht Area PoPs heeft. Naar verwachting zal in gemeenten met 20.000 of minder huishoudens één City PoP gebouwd worden, terwijl er in grotere gemeenten meer City PoPs gevestigd kunnen worden.
4. Elke Area PoP is (in een ringstructuur) zowel linksom als rechtsom met 28 glasvezels met de City PoP verbonden. De verbinding betreft hiermee een zogenaamde redundante of 'protected' backhaulverbinding. Elk huis met daarin een Fibre Termination Unit (hierna: FTU) is met twee glasvezels aangesloten op de zogenaamde Optical Distribution Frame (hierna: ODF). De ODF is opgesteld in de Area PoP. Een dergelijke aansluiting met twee glasvezels wordt hierna aangeduid als een ontbundelde glasaansluiting.

⁴⁷ PoP staat voor 'Point of Presence'.

B2.2 Dienstbeschrijvingen

5. In brede zin kan er onderscheid worden gemaakt tussen twee categorieën tarieven: maandelijkse tarieven en eenmalige tarieven. In deze paragraaf volgt een beschrijving van het dienstenaanbod van Reggefiber en van de tariefstructuur van deze diensten.⁴⁸

Maandelijkse tarieven

6. Maandelijkse tarieven gelden voor de diensten ontbundelde aansluiting (FttH), colocatie en backhaul.

De ontbundelde aansluiting (FttH)

7. De ontbundelde aansluiting (FttH) betreft de wholesalelevering van een glasvezelpaar (vanaf de ODF tot en met de FTU). Voor het gebruik van de ontbundelde glasaansluiting betaalt de wholesaleafnemer een maandelijkse vergoeding (hierna: het lijntarief) en een eenmalige vergoeding aan Reggefiber.
8. Er wordt een lijntarief gehanteerd dat afhankelijk is van de hoogte van het investeringsbedrag per glasaansluiting in een gebied. Er worden inmiddels veertien verschillende typen gebieden⁴⁹ met veertien daarbij behorende lijntarieven onderscheiden. Deze gebieden worden aangeduid als capex-gebieden.⁵⁰
9. Op de lijntarieven is een kortingsregeling⁵¹ van toepassing per aansluitgebied, waarbij het kortingspercentage afhankelijk is van het totaal aantal lijnen dat alle afnemende partijen in een aansluitgebied afnemen.
10. In het Tariefbesluit 2009 is vastgesteld dat de tarieven van de ontbundelde glasaansluiting jaarlijks maximaal verhoogd worden met de jaarmutatie van de consumentenprijsindex (CPI).⁵²
11. In het onderhavige besluit vindt er geen (her)beoordeling plaats van het lijntarief voor de ontbundelde glasaansluiting.⁵³ In dit besluit wordt er alleen gecontroleerd of Reggefiber haar lijntarief (dat reeds in 2009 door het college is vastgesteld) inderdaad maximaal met de jaarmutatie van de CPI mag verhogen en de komende jaren dit mag continueren.

---

⁴⁸ De diensten worden door Reggefiber nader beschreven in de Annex Dienstbeschrijvingen behorende bij de overeenkomst inzake het gebruik van passieve glasvezel aansluitnetwerken (contract ODF toegang).

⁴⁹ In de toekomst kunnen meer (capex-)gebieden worden onderscheiden indien de kostenontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

⁵⁰ Capex staat voor 'capital expenditures'.

⁵¹ Zoals gesteld in de Beleidsregels is het college van mening dat een AMM partij tarieven mag differentiëren zolang ze maar aan alle afnemers worden geboden.

⁵² De jaarmutatie is gelijk aan de verandering tussen de CPI voor het voorgaande jaar en de CPI voor het jaar daarvoor. Op 1 januari 2010 mag het tarief voor de eerste keer aangepast worden met behulp van de jaarmutatie van de CPI over 2009. Deze jaarmutatie is gelijk aan de verandering tussen de CPI voor het jaar 2008 en de CPI voor het jaar 2009.

⁵³ De reden hiervoor is dat de IRR van Reggefiber zich onder de all-risk WACC bevindt en er dus (volgens de Beleidsregels) geen herbeoordeling dient plaats te vinden.

Colocatedienst

12. Afnemers van ontbundelde glastoegang kunnen als bijbehorende faciliteit tevens ruimte in de Area PoP van Reggefiber huren om (actieve) apparatuur in te plaatsen (Reggefiber duidt deze dienst in het aanbod aan als Area PoP housing). Dit is de zogenaamde colocatedienst.
13. Afnemers van de colocatedienst huren niet slechts kale ruimte. Voor het maandelijkse tarief huren afnemers een ruimte die specifiek is ingericht voor de afwerking van glasvezelaansluitingen. Voor een goede werking van de door afnemers te plaatsen actieve apparatuur is de ruimte geconditioneerd. De ruimte is tevens uitgerust met een toegangscontrolesysteem, een alarmsysteem, camerabewaking en temperatuur-, rook- en waterdetectie systemen.
14. De colocatedienst kent een maandelijks tarief. Het colocatietarief is een tarief exclusief energiekosten. De energiekosten worden apart aan afnemers doorberekend. Tarieven worden aan het begin van het jaar vastgesteld op basis van een inschatting en aan het eind van het jaar verrekend op basis van het werkelijke maandelijkse gebruik per jaar. Echter, indien het aantal ODF-afnemers in een aansluitgebied zich wijzigt, dan zal op dat moment een nieuwe schatting worden gemaakt. Ook dan vindt aan het eind van het jaar de definitieve verrekening plaats.
15. De tarieven van de colocatedienst worden, zoals vastgesteld in het Tariefbesluit 2009, jaarlijks maximaal verhoogd met de jaarmutatie van de consumentenprijsindex.
16. Ook voor de colocatedienst geldt dat er in het onderhavige besluit geen (her)beoordeling plaats vindt van het colocatietarief.⁵⁴ In dit besluit wordt er alleen gecontroleerd of Reggefiber haar colocatietarief (dat reeds in 2009 door het college is vastgesteld) inderdaad maximaal met de jaarmutatie van de CPI mag verhogen en de komende jaren dit mag continueren.

Backhauldienst

17. Afnemers van ontbundelde glastoegang kunnen als bijbehorende faciliteit ook backhauldiensten van Reggefiber afnemen. De backhauldienst betreft de verbinding tussen de Area PoP en de City PoP. Deze backhauldienst kent net als de colocatedienst een maandelijks tarief.
18. Tarieven worden aan het begin van het jaar vastgesteld op basis van een inschatting en aan het eind van het jaar verrekend op basis van het werkelijke gebruik per jaar. Echter indien het aantal ODF-afnemers in een aansluitgebied zich wijzigt, dan zal op dat moment een nieuwe schatting worden gemaakt. Ook dan vindt aan het eind van het jaar de definitieve verrekening plaats. De tarieven van de backhauldienst worden, zoals vastgesteld in het Tariefbesluit 2009, jaarlijks maximaal verhoogd met de jaarmutatie van de consumentenprijsindex.
19. In dit besluit wordt gecontroleerd of Reggefiber haar backhaultarief (dat reeds in 2009 door het college is vastgesteld) inderdaad maximaal met de jaarmutatie van de CPI maximaal met de

---

⁵⁴ De reden hiervoor is dat de IRR van Reggefiber zich onder de all-risk WACC bevindt en er dus (volgens de Beleidsregels) geen herbeoordeling dient plaats te vinden.

jaarmutatie van de CPI heeft mogen verhogen en de komende jaren dit mag continueren. Er vindt in het onderhavige besluit dus geen (her)beoordeling plaats van het backhaultarief.⁵⁵

Eenmalige tarieven

20. Eenmalige tarieven worden slechts eenmalig in rekening gebracht per individuele klantaansluiting. Het betreft bijvoorbeeld het aansluiten van een lijn op het actieve glazen aansluitnetwerk ('patching'). Hiervoor dient een verbinding gemaakt te worden tussen de klantaansluiting op de optische verdeler en de locatie van de actieve apparatuur. Andere eenmalige tarieven gelden voor het afsluiten van een lijn van het actieve glazen aansluitnetwerk ('depatching'), het migreren van een lijn tussen verschillende operators ('telco-telco migratie') en het afsluiten van een locatiecontract (Area PoP).
21. Voor eenmalige tarieven geldt een eenmalige vergoeding per type dienst. De eenmalige tarieven worden, zoals vastgesteld in het Tariefbesluit 2009, jaarlijks maximaal verhoogd met de jaarmutatie van de consumentenprijsindex.
22. In het onderhavige besluit vindt er een herbeoordeling plaats van de eenmalige tarieven.

Nieuwe diensten

23. Afgezien van de hierboven beschreven diensten heeft Reggefiber de mogelijkheid om nieuwe diensten te introduceren. In 2012 heeft Reggefiber een aantal nieuwe diensten geïntroduceerd. Deze zijn beoordeeld in onderdeel 5.3.2 van het besluit van dit onderhavige besluit.

B2.1 Kostensoorten

24. In deze paragraaf volgt een beschrijving van de kostensoorten die een rol spelen bij ontbundelde glastoegang. Deze betreffen:
  - investeringskosten (capex);
  - operationale kosten (opex); en
  - eenmalige kosten.

Investeringskosten (capex)

25. De investering per passieve aansluiting is een belangrijke kostendrijver. De hoogte van het investeringsbedrag (capex) varieert per aansluitgebied. Dit is ondermeer afhankelijk van bijvoorbeeld de gemiddelde graafafstand per woning. De capex per passieve aansluiting is niet, of slechts in beperkte mate, afhankelijk van het aantal diensten dat via de passieve aansluiting wordt afgenomen.
26. De capex per passieve aansluiting omvat:
  - de kosten van de aanleg van de FTU;
  - de kosten van de aanleg van de glasaansluiting tussen het huis en de Area PoP locatie;

---

⁵⁵ De reden hiervoor is dat de IRR van Reggefiber zich onder de all-risk WACC bevindt en er dus (volgens de Beleidsregels) geen herbeoordeling dient plaats te vinden.

- de kosten van de aanleg van de Area PoP locatie;
- de kosten van de aanleg van de City PoP locatie; en
- de kosten van de aanleg van het backhaulnetwerk tussen Area PoPs en de City PoP.

Operationele kosten (opex)

27. De operationele kosten bestaan uit twee typen kosten. In de eerste plaats betreft het kosten voor onderhoud en beheer van het passieve netwerk. In de tweede plaats betreft het organisatiekosten. Organisatiekosten omvatten ondermeer personeelskosten, huisvestingskosten,⁵⁶ de kosten van ingehuurde consultants, informatietechnologiekosten en kosten van innovatie en ontwikkeling.

Eenmalige kosten

28. Eenmalige kosten zijn kosten die samenhangen met incidentele werkzaamheden ten behoeve van een individuele klantaansluiting. Het betreft bijvoorbeeld de kosten die gemaakt moeten worden om een klant aan te sluiten op het actieve glazen aansluitnetwerk ('patching'). Andere voorbeelden van eenmalige kosten zijn kosten die samenhangen met het afsluiten van de klant ('depatching') en de kosten van het migreren van een klant tussen operators ('telco-telco migratie').

Overzicht kosten en tariefelementen

29. In Figuur B2 zijn de verschillende kostenposten weergegeven. Tevens wordt zichtbaar gemaakt dat deze kosten worden toegerekend aan verschillende tariefelementen. De tariefelementen betreffen in sommige gevallen de vergoeding voor een concrete dienst zoals levering van glastoegang, colocatie of backhaul. In enkele gevallen komt het tariefelement voort uit de keuze voor een bepaalde tariefstructuur, eenmalige versus periodieke tarieven, die bijdraagt aan risicospreiding tussen de aanbieder en de afnemer van ontbundelde glastoegang.

---

⁵⁶ Met huisvestingskosten wordt hier bedoeld op kosten voor huisvesting van kantoorpersoneel en niet op colocatiekosten.

Figuur B2 Kostenposten en tariefelementen

